

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Sciences

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Integrace Nepálců žijících v Českých Budějovicích

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Studijní program:

SOCIÁLNÍ POLITIKA A SOCIÁLNÍ PRÁCE

Autor: Tereza Korandová

Vedoucí práce: doc. Mgr. et Mgr. Jitka Vacková, Ph.D.

České Budějovice 2020

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci s názvem *Integrace Nepálců žijících v Českých Budějovicích* jsem vypracovala samostatně, pouze s použitím pramenů v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby bakalářské práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé bakalářské práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 1.6.2020

.....

Tereza Korandová

Poděkování

Ráda bych poděkovala své vedoucí bakalářské práce, doc. Mgr. et. Mgr. Jitce Vackové, Ph.D., za cenné rady a čas, který mi věnovala. Můj dík dále patří i informantům, kteří mi ochotně poskytli rozhovory.

Integrace Nepálců žijících v Českých Budějovicích

Abstrakt

Cílem práce bylo zjistit, jak jsou Nepálci žijící v Českých Budějovicích integrováni ve vybraných oblastech (jazykové znalosti, vzdělání, práce začlenění do komunity v jejich místě bydliště). Dalším cílem bylo popsat, jak udržují své kulturní zvyky, tradice, eventuálně náboženství. Zjistit, zda a jak využívají sociální služby nabízené vybranými organizacemi v Českých Budějovicích.

Metodikou byla zvolena kvalitativní výzkumná strategie. Výzkumný soubor představují Nepálci, zejména ti, kteří v Českých Budějovicích provozují „indické restaurace“, ale i jejich rodinní příslušníci.

Informace byly získávány od informantů pomocí rozhovorů podle návodu. Otázky byly zaměřeny na samotný proces integrace cizinců z jejich subjektivního hlediska do české společnosti ve vybraných oblastech. Sběr dat probíhal záměrným výběrem Nepálců žijících v Českých Budějovicích legálně. Protože zde Nepálci žijí v komunitách, mají podobné zvyky, tradice a koníčky. Výzkum byl nasycen již při 8 informantech, neobjevovaly se nové kategorie odpovědí při kódování.

Podle statistik MVČR (2020) v Českých Budějovicích nežije velké množství Nepálců (pouze 39). Přesto se ale chtějí integrovat a fungovat jako řádní občané. Při tomto procesu se však setkávají s řadou překážek, které jim integraci do společnosti nezlehčují.

Přínosem práce je popis integrace Nepálců v Českých Budějovicích s možností nahlédnutí do jejich prožívání, snaze najít si přátele a užívat si života i v pro ně neznámé zemi. Dalším přínosem je charakteristika vybudovaného zázemí, které si zde Nepálci vytvořili. Toto může sloužit jako depistáž pro pracovníky neziskových organizací, kteří by se eventuálně mohli snažit o navázání spolupráce s Nepálci a pomoci jim s odstraňováním bariér při integraci.

Klíčová slova

Integrace; Cizinec; Nepálci; Nepál; České Budějovice

Integration of Nepalese living in České Budějovice

Abstract

The aim of the work was to find out how Nepalis living in České Budějovice are integrated in selected areas (language skills, education, work included in the community in their place of residence). Another goal was to describe how they maintain their cultural customs, traditions, and possibly religion. Find out if and how they use social services offered by selected organizations in České Budějovice.

A qualitative research strategy was chosen using the methodology. The research group consists of Nepalis, especially those who run "Indian restaurants" in České Budějovice, but also their family members.

Information was obtained from informants through interviews according to the instructions. The questions focused on the process of integration of foreigners from their subjective point of view into Czech society in selected areas. Data collection took place by deliberate selection of Nepalis living in České Budějovice legally. Because Nepalis live in communities here, they have similar customs, traditions and hobbies. The research was already saturated with 8 informants, no new categories of responses appeared during coding.

According to the statistics of the MVČR (2020), a large number of Nepalis do not live in České Budějovice (only 39). Nevertheless, they want to integrate and function as regular citizens. In this process, however, they face a number of obstacles that do not make it easier for them to integrate into society.

The contribution of the work is a description of the integration of Nepalis in České Budějovice with the possibility of insight into their experience, the effort to find friends and enjoy life in a country unknown to them. Another benefit is the characteristics of the built background, which the Nepalis created here. This can serve as a screening for employees of non-profit organizations, who could possibly try to establish cooperation with Nepalis and help them remove barriers to integration.

Key Words

Integration; Foreigner; Nepalis; Nepal; České Budějovice;

OBSAH

ÚVOD.....	8
1 SOUČASNÝ STAV.....	9
1.1 Cizinci v Českých Budějovicích z pohledu statistik	9
1.2 Terminologie.....	12
2 INTEGRACE CIZINCŮ V ČR.....	15
2.1 Základní členění integrace	16
2.2 Sociální integrace	16
2.3 Důvody příchodu cizinců do České republiky	17
2.3.1 Organizace podporující cizince při integraci	17
2.3.2 Druhy pobytů	21
2.3.3 Legislativa.....	19
3 INTEGRACE NEPÁLCŮ.....	25
3.1 Integrace Nepálců v EU.....	25
3.2 Charakteristika Nepálu	26
4 CÍL PRÁCE A HYPOTÉZY	33
4.1 Cíl práce a výzkumné otázky	33
4.2 Výzkumné otázky	33
4.3 Operacionalizace pojmů	33
5 METODIKA.....	34
5.1 Metody a techniky sběru dat.....	35
5.2 Charakteristika výzkumného souboru	36

5.3	Proces sběru dat	36
5.4	Etická pravidla	36
6	VÝSLEDKY	37
7	DISKUZE	62
8	ZÁVĚR	66
9	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	68
10	SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK	72
11	SEZNAM PŘÍLOH.....	73
12	SEZNAM ZKRATEK.....	76

ÚVOD

Integrace cizinců v České republice se rozvíjí rok od roku více. Je důsledkem mezinárodní migrace. Ke dni 29. 2. 2020 pobývalo na území České republiky 602 616 legálních cizinců, z toho 302 523 získalo trvalý pobyt (Cizinci s povoleným pobytem, MVČR, 2020). V Českých Budějovicích pobývalo v únoru 2020 celkem 7 352 cizinců, z toho získalo trvalý pobyt 3 508, a pobyt přechodný 3 844 cizinců (Cizinci s povoleným pobytem, MVČR, 2020). Podle tohoto zdroje pobývá v Českých Budějovicích celkem 39 Nepálců, z toho 23 přechodně a 16 trvale.

Studium Nepálců žijících v Českých Budějovicích je významné z toho důvodu, že jich žije v Českých Budějovicích poměrně málo (celkem 39), oproti Chomutovu, kde jich žije celkem 239, a přesto je v Českých Budějovicích snadné na ně kdekoliv narazit. Nepálci jsou zajímaví pro jejich svátky, zvyky a tradice. Občané České republiky často přistěhovalce hodnotí jako levnou pracovní sílu. Samotní Nepálci jsou mezi lidmi v Českých Budějovicích velmi vítáni. Jsou zřejmě oblíbeni pro jejich restaurace a nezvyklá jídla.

Teoretická část práce se skládá celkem ze 3 kapitol. V první kapitole jsou uvedeny statistické údaje týkající se pobytu cizinců v Českých Budějovicích a základním pojmům, které se týkají integrace cizinců. Další kapitola je samotná integrace cizinců, kde jsou rozebírány druhy pobytů, důvody příchodu cizinců, příslušná legislativa, ale i organizace, které podporují cizince při integraci. Poslední kapitola teoretické části obsahuje kapitoly týkající se integrace Nepálců, jejich náboženství, zvykům a tradicím a dále kapitolu týkající se situace Nepálců v Evropě.

Cílem práce bylo zjistit, jak jsou Nepálci žijící v Českých Budějovicích integrováni ve vybraných oblastech (jazykové znalosti, vzdělání, práce, začlenění do komunity v jejich místě bydliště). Dalším cílem bylo popsat, jak udržují své kulturní zvyky, tradice, eventuálně náboženství. Zjistit, zda a jak využívají sociální služby nabízené vybranými organizacemi v Českých Budějovicích.

1 SOUČASNÝ STAV

1.1 Cizinci v Českých Budějovicích z pohledu statistik

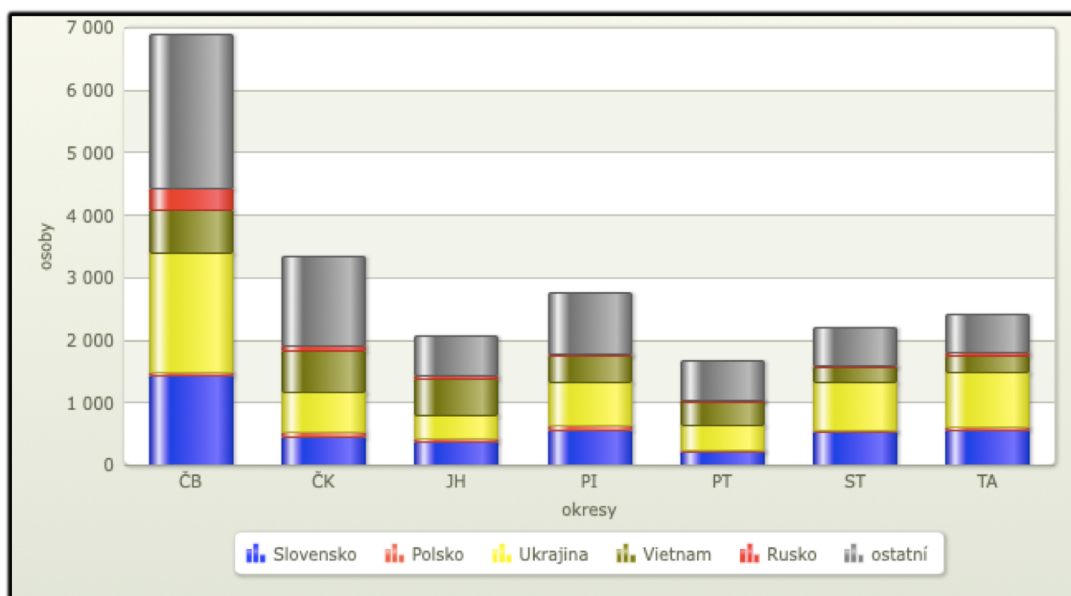
Nepálci v Českých Budějovicích

Z údajů MVČR (2020) vyplývá, že v Českých Budějovicích žilo ke dni 29.2.2020 celkem 39 Nepálců, z toho 26 mužského pohlaví a 13 ženského. Z těchto údajů dále vyplývá, že přechodně žije v Českých Budějovicích celkem 23 osob (16 mužů, 7 žen), trvalý pobyt má celkem 16 osob (10 mužů, 6 žen).

Nepálci v České republice

Nepálci pobývají nejvíce v Chomutově, kde jich žije celkem 234, z toho 27 žen a následuje Praha, kde žije 198 Nepálců a z toho 41 žen (MVČR, 2020). Dále tento zdroj uvádí, že v Brně žije celkem 119 Nepálců, v Plzni 107 Nepálců a např. v Českém Krumlově nežijí žádní. Pouze 10 Nepálců žije v Jindřichově Hradci a celkově v České republice pobývá přechodně 1 001 Nepálců mužského pohlaví a z toho 178 žen, trvale v ČR žije 125 Nepálců mužského pohlaví a 39 žen (MVČR, 2020).

Graf č. 1 Cizinci podle státní příslušnosti v okresech Jihočeského kraje k 29.2.2020

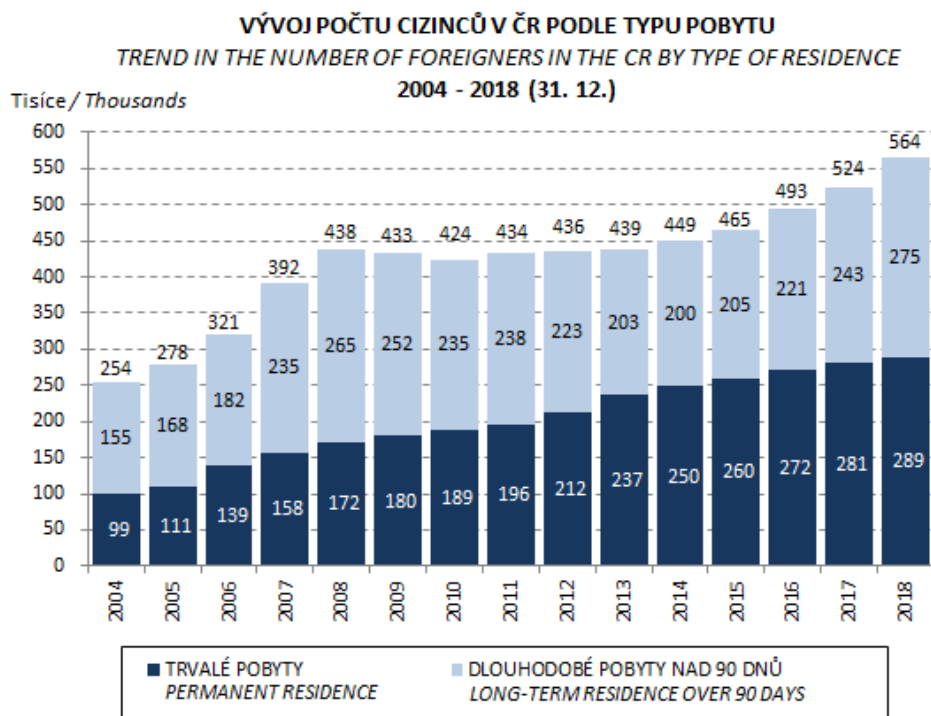

Zdroj: Ředitelství služby cizinecké policie, 2020

Z grafu č. 1 je zřejmé, že v Českých Budějovicích žije nejvíce cizinců v Jihočeském kraji. V Českých Budějovicích je tedy nejpočetnější skupina cizinců ze složky „ostatní“, a to

v počtu 2 487 cizinců (MVČR, 2020). Následující jsou podle MVČR (2020) Ukrajinci (2 476), dále Slováci (1 325), Vietnamci (664) a Rusové (330). Nejméně početnou skupinou z porovnávaných zemí jsou podle MVČR (2020) Poláci (58).

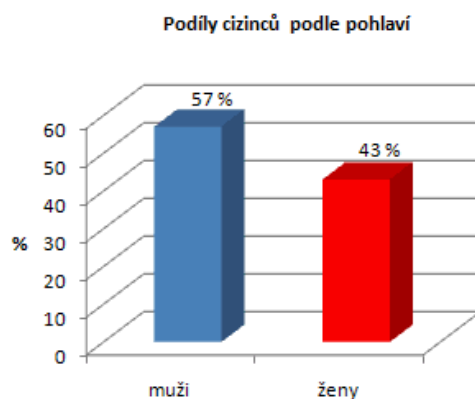
Graf č. 2 Počet cizinců podle druhu pobytu

Zdroj: Cizinci v České republice, Český statistický úřad, 2019

Z grafu č. 3 vyplývá, že od roku 2004 se pravidelně zvyšují počty cizinců, kteří mají dlouhodobé pobyty, které jsou nad 90 dní (s výjimkou v roce 2009). Z grafu je dále zřejmé, že stoupavou tendencí mají od roku 2004 i počty cizinců s trvalými pobyty, a to v roce 2018 dokonce 289 cizinců.

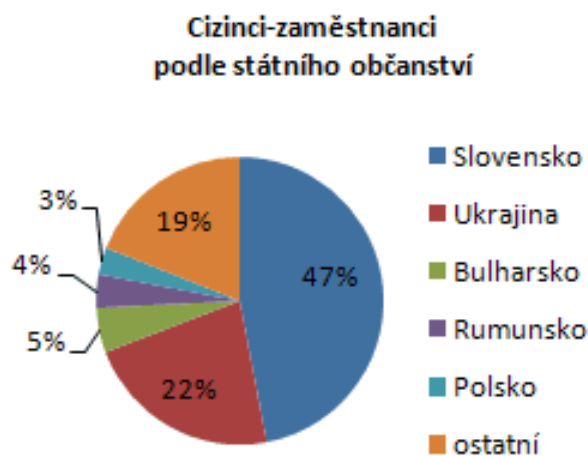
Graf. č. 3 Pohlaví cizinců v Jihočeském kraji k 14.5.2019

Zdroj: Cizinci v Jihočeském kraji, Český statistický úřad, 2019

Z grafu č. 2 je zřejmé, že v Jihočeském kraji žije více cizinců mužského pohlaví (57 %), oproti pohlaví ženskému (43 %).

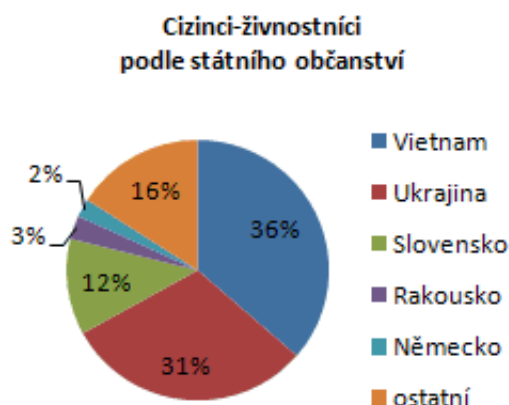
Graf. č. 4 Zaměstnaní cizinci v Jihočeském kraji k 14.5.2019

Zdroj: Cizinci v Jihočeském kraji, Český statistický úřad, 2019

Z grafu č. 4 vyplývá, že v Jihočeském kraji k 14.5.2019 bylo zaměstnáno nejvíce Slováků (47 %). Další v pořadí byli zaměstnaní cizinci řadící se do kategorie ostatní, a to 19 %. Následovali Ukrajinci (22 %), Bulhaři (5 %), Rumuni (4 %) a nejméně pracujících cizinců v Jihočeském kraji jsou Poláci (3 %).

Graf. č. 5 Zaměstnaní cizinci - živnostníci v Jihočeském kraji k 14.5.2019

Zdroj: Cizinci v Jihočeském kraji, Český statistický úřad, 2019

Z grafu č. 3 je zřejmé, že nejvíce živnostníků z řad cizinců jsou Vietnamci, a to 36 %, následují Ukrajinci (31 %) a třetí v pořadí jsou cizinci spadající do skupiny „ostatní“ (16 %).

1.2 Terminologie

V této části je nutné charakterizovat jednotlivé pojmy integrace a migrace cizinců.

Migrace

Migrace je podle Terminologického slovníku MVČR (© 2015) přesun jednotlivců a skupin v prostoru, který spolu s úmrtností a porodností je klíčovým prvkem v procesu populačního vývoje a zásadně ovlivňuje kulturní a společenské změny obyvatel všech úrovní. Štefančík a Lenč (2012) uvádí, že je migrace stěhování obyvatelstva z jednoho státu do druhého s předpokladem dlouhodobého nebo trvalého pobytu. Tito autoři dále popisují, že kvůli ekonomickému vývoji se intenzita migrace stále zvyšuje. Migrace je krátkodobá, dlouhodobá, opakovaná (cirkulární) a trvalá (MVČR, 2015).

Nejčastěji migrují dle Colliera (2017) chudí lidé do bohatých zemí. Mnoho mladých lidí má vidinu bohatšího života jinde, zoufale se snaží odejít i za cenu, že by jejich odchod neměl být legální, přesto tento postoj může být chápán jako sobecký (Collier, 2017). Autor dále uvádí, že odpovědnost vůči ostatním lidem, kteří žijí v zoufalejších

podmínkách je tímto ignorována, pracující lidé totiž často opouštějí ty nepracující, kteří jsou na nich závislí. Migrace chudých lidí do bohatých zemí je však podle Colliera (2017) jednoduchý ekonomický proces, jeho účinky jsou ale komplikované a veřejná migrační politika se musí s takovou situací smířit. Tento autor dále uvádí, že některé vlády v zemích původu emigraci však aktivně podporují a provozují aktivní programy, v rámci kterých, udržují kontakty s lidmi, kteří jejich zemi opustili. Jiné země např. odchod nepodporují a považují odchozí lidi za své protivníky (Collier, 2017).

Imigrant

V terminologickém slovníku MVČR (2015) je uvedeno, že za imigranta se považuje cizinec, který přichází do země za účelem pobývat zde dlouhodoběji. Imigrant je nositel fenoménu přeshraničního pohybu obyvatelstva, a to bez ohledu na rozmanité důvody, které ho vedou k opouštění země původu, pokud pobývá za hranicemi déle než jeden rok (Štefančík, Lenč, 2012).

Diskriminace

Jandrourek (2013) uvádí, že diskriminaci můžeme chápat jako rozlišování nebo znevýhodňování, které vede k nerovnosti a je postihnutelné, pokud k němu dochází na základě diskriminačních důvodů (např. pohlaví, rasy, barvy pleti, náboženského vyznání, víry atd.). Dále autor uvádí, že diskriminace se však může dopustit podle osoba v rámci obvyklých soukromoprávních vztahů (např. pracovněprávních). Diskriminace je také jednání nebo opomenutí, které spočívá v neoprávněném rozlišování a znevýhodňování, které směřuje ke způsobení újmy peněžité i nepeněžité povahy jedinci i skupině (Štefko, Koldinská, 2013).

Menšina

Jandourek (2013) ve svém Slovníku sociologických pojmů popisuje menšinu jako skupinu, která má menší počet členů, než má skupina většinová. Ve společnosti bývá znevýhodněná na základě připsaných znaků (barva pleti, národnost, náboženské vyznání), které většinová společnost považuje za méněcenné (Jandourek, 2013).

Žadatel o udělení mezinárodní ochrany, azylant

Žadatel o udělení mezinárodní ochrany je cizinec, který požádal Českou republiku o mezinárodní ochranu nebo cizinec, který podal žádost o azyl, respektive o mezinárodní

ochranu, v jiném členském státě Evropské unie, je-li Česká republika příslušná k jejímu posuzování, jak je uvedeno v § 3 zákona č. 325/1999 Sb., zákon o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Azylant = je cizinec, kterému byl udělen azyl, a to po dobu platnosti rozhodnutí o udělení azylu (Zákon č. 325/1999 Sb., zákon o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů).

2 INTEGRACE CIZINCŮ V ČR

Podle Terminologického slovníku MVČR (© 2015) je integrace cizinců dlouhodobý proces, při kterém jsou imigranti postupně začleňováni do struktur a vazeb společnosti. Dále jde podle tohoto slovníku o komplexní jev, který má své ekonomické, sociální, kulturní, politické, psychologické a náboženské aspekty. Tento jev je přirozeným důsledkem migrace a představuje pro vlády obou států úkol, a to vytvoření podmínek pro integraci, vyhnutí se stereotypním představám, že přistěhovalci jsou ztělesněním ohrožení vlastní suverenity a měly by respektovat to, že právě přistěhovalci mohou představovat reálný prostředek řešení ekonomických a demografických problémů (Štefančík, Lenč, 2012).

V Konceptci integrace cizinců (2019) je definováno **pět klíčových oblastí pro integraci cizinců**:

- a) Sociální a ekonomická soběstačnost
- b) Znalost českého jazyka
- c) Sociokulturní orientace ve společnosti
- d) Nabývání práv cizinců a postupné zvyšování pobytových statusů
- e) Vztahy mezi komunitami

Další prioritou je i zesílení informovanosti cizinců a prohloubení komunikace na téma migrace a integrace ve vztahu k široké veřejnosti, k cizincům i občanům. Obsah nových opatření je v souladu a ve vzájemném respektu s aktualizovanou Konceptcí integrace cizinců (2019).

V Konceptci integrace cizinců (2019) je dále uvedeno, že cílovou skupinou integrace jsou zejména cizinci třetích zemí, dlouhodobě a legálně žijící na území České republiky. Pobývají zde ale i občané Evropské unie, kteří mají možnost využívat některých z integračních nástrojů např. pomoc v tíživé životní situaci, poskytování informací. Doplňkovou skupinou mohou integračních opatření využívat i držitelé mezinárodní ochrany, to však nad rámec poskytovaných služeb v rámci Státního integračního programu, podle Konceptce integrace cizinců (2019). Pouze ve výjimečných případech se dle této konceptce mohou součástí cílové skupiny stát i státní občané ČR, kteří mají zřejmě prokazatelné integrační potřeby jako již uvedené skupiny obyvatel.

2.1 *Základní členění integrace*

Integraci cizinců se dělí do několika rovin a podmiňuje ji spolupráce jednotlivých složek společnosti (Rákoczyová, Trbola, 2009).

Barša (2003) rozděluje integraci **do tří rovin**:

- a) Občansko-politická integrace
- b) Sociálně-ekonomická integrace
- c) Kulturní integrace.

Horáková (1997) však rozděluje integraci mezi **čtyři základní oblasti**:

- a) Sídlní integrace
- b) Politická integrace
- c) Společenská integrace
- d) Kulturní integrace.

2.2 *Sociální integrace*

Sociální integrace je proces včleňování do různých sociálních oblastí, ze strany přistěhovalců i ze strany hostitelské společnosti (Rákoczyová, Trbola, 2009). Lze ji chápat i jako proces, ve kterém se začleňuje jedinec do sociálního systému většinové společnosti (Rákoczyová, Pořízková, 2009). Sociální integrace je obousměrný proces, v němž probíhá vzájemná interakce mezi přistěhovalci a hostitelskou společností a integrace tak nabývá nových rozměrů (Martikainen, 2005). Hostitelskou společnost lze vnímat jako celek s vytvořenou strukturou a mírou soudržnosti (Rákoczyová, Pořízková, 2009). Sociální integrace si v ideálním případě zachovává prostor pro různorodost v oblasti náboženské, kulturní, ale i v oblasti jazykové, na kterou je kladen největší důraz (Barša, Baršová, 2005).

Štefko et al. (2016) v následujících větách uvádí, že proces sociální integrace však probíhá v mikro-, mezo-, a makrosociálním kontextu. Na mikroúrovni jde zejména o vzájemné interakce mezi jednotlivci, jejich postoje a také o přístup k institucím ve skupinách. U mezoúrovně jde pak o rozvoj vztahů mezi institucemi a skupinami v rámci vzájemné závislosti, která vzniká mezi skupinami přistěhovalců, jednotlivci a obyvateli hostitelské země. U makrosociálních procesů se jedná o působení neosobních

mechanismů, které nespojují akce jednotlivců či skupin v dané lokalitě (Štefko et al., 2016). Sociální integrace přistěhovalců ovšem není jednotný proces, jde totiž o výslednici spolupůsobení jednotlivých mechanismů v různých oblastech sociálního života společnosti (Rákoczyová, Trbola, 2009). Je nutné hledat nástroje sociální integrace v oblastech zaměstnanosti, vzdělání, zdravotní péče, zajištění nástroji sociální pomoci, účast na důchodovém pojištění, jak uvádí Štefko et al. (2016).

2.3 Důvody příchodu cizinců do České republiky

Rákoczyová a Trbola (2009) ve své knize uvádí, že Česká republika má díky své geografické poloze, ale i politické a ekonomické situaci velmi specifický status. Autoři dále tvrdí, že statistiky, které popisují cizince s dlouhodobým a trvalým pobytem nenasvědčují, že by Česká republika byla jen přejezdem do jiného státu. Stává se zemí cílovou a atraktivní. Takzvaná „push-pull“ migrační teorie řadí mezi hlavní příčiny migrace demografický růst, nízkou kvalitu života, nedostatek pracovních míst a politické represe (Rákoczyová, Trbola, 2009).

Podle Colliera (2017) jsou migranti v procesu migrace vítězi i poraženými. Největším přitahujícím faktorem je poptávka po práci, příznivé ekonomické podmínky, možnost účastnit se na politickém a kulturním životě (Rákoczyová, Trbola, 2009). Velké zisky, které jsou nabízeny jsou výsledkem přestěhování do země, kde jsou pracující placeni velmi dobře (Collier, 2017). Autor dále uvádí, že ohromující je velikost rozdílu ve mzdách mezi chudými a bohatými zeměmi. Z rozdílu ve mzdách nelze přímo vyvodit, že pracující bude schopen získávat vysokou mzdu pouze přestěhováním do vysoko příjmové země (Collier, 2017).

2.3.1 Organizace podporující cizince při integraci

Centra na podporu integrace cizinců - Jihočeský kraj

Centra na podporu integrace cizinců tvoří po celé České republice komplexní síť, v rámci které, je zajišťována realizace integrační politiky České republiky pro určitou cílovou skupinu (Centra na podporu integrace cizinců, © 2009-2019).

Tento zdroj v následujícím odstavci uvádí, že cílovou skupinou Centra na podporu integrace cizinců jsou státní příslušníci třetích zemí (země mimo EU), kteří oprávněně pobývají na území České republiky na základě povolení k pobytu dlouhodobému a

trvalému, nebo jsou v řízení o udělení povolení k těmto druhům pobytu. Dále jsou služby určeny pro osoby, které mají dlouhodobé vízum nebo jsou v řízení o udělení víza za účelem strpění pobytu na území. Služby jsou určeny také pro klienty, kteří mají povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU nebo jsou-li v řízení o vydání tohoto povolení. Centra jsou však určena i pro osoby, kterým byla udělena mezinárodní ochrana, např. azylanti (Centra na podporu integrace cizinců, © 2009-2019).

Cílem těchto center je vytvoření prostoru k dlouhodobé a koncepční podpoře integrace cizinců do většinové společnosti prostřednictvím provozovaných aktivit (Centra na podporu integrace cizinců, © 2009-2019).

Aktivity provozované v Centru na podporu integrace cizinců – Jihočeský kraj:

1) Sociální poradenství

Sociální poradenství je realizováno dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách sociálními pracovníky. Je poskytováno zdarma a probíhá terénní, ambulantní a online formou. Cílem je pomoci lidem z cílové skupiny řešit nepříznivé sociální situace nebo napomáhání v orientaci v systémech platných v ČR.

2) Právní poradenství

Právní poradenství poskytují právníci, kteří bývají přítomni pouze v určitých hodinách. Mezi nejčastější témata patří např. pobytová a vízová problematika, pracovně-právní vztahy, zdravotní péče, dluhy).

3) Kurzy českého jazyka

Kurzy českého jazyka se dělí na základní kurzy, ty je možno navštěvovat jednorázově, bez přihlášení a intenzivní kurzy, které jsou dlouhodobější.

4) Sociokulturní kurzy

Sociokulturní kurzy poskytují klientům dovednosti a znalosti týkající se života v České republice, zahrnují i informace o právech a povinnostech a orientaci v každodenních životních situacích.

5) Spolupráce s komunitami

V rámci této služby nabízí Centra na podporu integrace cizinců spolupráci zástupcům komunit v rámci poskytování asistenčních služeb, zajištění sociálního tlumočení a zprostředkování důležitých informačních materiálů. Podporovány jsou rovněž i společenské a vzdělávací aktivity cizinců v prostorách Centra.

6) Aktivity pro veřejnost

Cílem těchto vzdělávacích, kulturních a sportovních akcí je přiblížení kulturního a sociálního specifika cizinců, se kterými se veřejnost setkává. V rámci toho se zlepšuje vzájemná informovanost a dochází k rozvoji vztahů mezi cizinci a většinovou společností (Centra na podporu integrace cizinců, © 2009-2019).

Poradna pro cizince a migranty, Diecézní charita České Budějovice

Posláním Poradny pro cizince a migranty je pomoc při překonávání nepříznivé sociální situace v soukromých záležitostech cizince i jeho rodiny (Poradna pro cizince a migranty, © 2019).

Hlavním cílem Poradny je poskytnout klientovi bezplatně dostatek informací, aby byl sám schopen řešit svoji nepříznivou sociální situaci v oblastech sociálních, právních, cizineckých a zdravotních. Klient Poradny pro cizince a migranty se bude schopen orientovat v českém sociálním a institucionálním prostředí, bude mít přehled o svých právech a povinnostech a bude schopný řešit své nepříznivé situace (Poradna pro cizince a migranty, © 2019).

Cílovou skupinou, pro kterou poskytuje poradna služby, jsou cizinci a jejich rodiny, ale i občané, kteří mají vazbu na cizince od 15 let věku a nachází se v nepříznivé situaci (Poradna pro cizince a migranty, © 2019).

Služby Poradny pro cizince a migranty nejsou poskytovány, pokud osoba nespadá do cílové skupiny nebo pokud osoba vyhledává službu, která není nabízena. Samozřejmě služba není poskytnuta v případě plné kapacity. V případě nemožnosti poskytnutí služby je zájemci poskytnuto alespoň základní sociální poradenství a je mu doporučena jiná služba nebo organizace (Poradna pro cizince a migranty, © 2019).

Poskytované služby:

- Pomoc s vyřízením povolení k pobytu
- Pomoc s vyplněním formulářů na různých úřadech
- Pomoc při hledání zaměstnání
- Pomoc s nalezením ubytování
- Pomoc při řešení zdravotního pojištění, či lékařské péče
- Poskytování informací o sociálních dávkách
- Poskytnutí poradenství ohledně práv a povinností cizinců (Poradna pro cizince a migranty, © 2019).

Non – Resident Nepali Association (NRNA)

NRNA je sdružení Nepálců žijících mimo Nepál. Bylo založeno za účelem sjednocení a propojení Nepálské diaspory pod jeden „deštník“ dne 11. října 2003 (NRNA org., © 2019).

Tento zdroj v následujících větách popisuje, že průběhu 15 let se NRNA vyvinulo v nevládní globální organizaci. Zřízením Národní koordinační rady (NCC) v 78 zemích zastupují zájmy, obavy a závazky lidí, kteří žijí mimo Nepál. NRNA tvrdí, že ať je Nepálec kdekoli, tak nikdy nezapomene na zemi původu, zemi, která drží jejich identitu a duši. Radují se z úspěchu jejich milované země a jejího lidu. Jejich víra je: „Jednou Nepálci, navždy Nepálci“ (NRNA org., © 2019). Povinností každého národa je dle NRNO (2019) podpora a dohled nad svými státními příslušníky. Síť nepálské diaspory zastoupená NRNA se vyvinula v obrovskou sílu, která může globálně zastupovat Nepálce (NRNA org., © 2019).

Strategickým cílem NRNA je sjednotit Nepálce žijící po celém světě pod jeden „deštník“ a chránit, podporovat jejich zájem o Nepál a využívat jeho potenciál pro jeho blaho (NRNA org., © 2019).

Za účelem dosažení těchto cílů provádí sdružení následující **činnosti**:

- Podpora a ochrana zájmů a práv Nepálců, kteří pobývají mimo Nepál
- Zřízení globální sítě a společenské platformy pro Nepálskou diasporu
- Shromažďování investic NRNA včetně přímých zahraničních investic pro hospodářský a sociální a ekonomický rozvoj Nepálu

- Propagace cestovního ruchu a celosvětové zachování nepálské kultury
- Mobilizace znalostí a dovedností, kapitálu a dalších zdrojů, které mají NRNA k dispozici
- Rozvíjení podnikatelských sítí v Nepálu i mimo něj (NRNA org., © 2019).

2.3.2 Druhy pobytů

1) Krátkodobý pobyt

Krátkodobá neboli schengenská víza jsou dle § 18 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů v platném znění, popisována jako pobyty, na základě kterých, může cizinec pobývat na území České republiky maximálně 3 měsíce v průběhu 180 dní.

2) Dlouhodobý pobyt

V § 30 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů v platném znění, může o dlouhodobý pobyt žádat ten, kdo pobývá na území České republiky déle než 90 dnů na základě víza a plánuje pobývat na území České republiky přechodně po dobu delší než 1 rok. Zároveň musí podle tohoto zákona trvat stejný účel pobytu, a to buď účel studia, práce, podnikání nebo sloučení rodiny.

3) Zaměstnanecká karta

V § 42g zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů v platném znění, je uvedeno, že zaměstnanecká karta je povolení k dlouhodobému pobytu, na jehož základě může cizinec pobývat na území déle než 3 měsíce a vykonávat pracovní pozici pro kterou byla karta vydána. Cizince tedy zaměstnanecká karta opravňuje za účelem zaměstnání pobývat na území České republiky (Zákon č. 326/1999 Sb., zákon o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů).

4) Přechodný pobyt

Přechodný pobyt se podle § 16 povoluje cizinci pobývajícím na území České republiky déle než 90 dnů a plánuje pobývat na území déle než 6 měsíců, přičemž musí zůstat stejný účel pobytu jako před požádáním o tento pobyt (Zákon č. 326/1999 Sb., zákon o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů).

5) Trvalý pobyt

Žádost o trvalý pobyt může podat dle § 68 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů v platném znění osoba, která pobývá na území ČR nepřetržitě po dobu 5 let. Toto povolení může být uděleno i po čtyřech letech, ale jen za situace, že žadatel pobývá na území v rámci přechodného pobytu, a to po skončení řízení o udělení mezinárodní ochrany (Štefko et al., 2016).

6) Karta vnitropodnikově převedeného zaměstnance

K dlouhodobému pobytu, díky kterému může cizinec pobývat na území delší dobu než 90 dnů a je oprávněn podle § 42k vykonávat zaměstnání na pozici manažera, stážisty, specialisty v rámci vnitropodnikového předvedení (Zákon č. 326/1999 Sb., zákon o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů). Tato karta však není podle tohoto zákona určena pro občany členských států Švýcarska, Evropské unie a Evropského hospodářského prostoru, ani pro rodinné příslušníky občanů z ostatních států, kteří vlastní pobytovou kartu člena rodiny občana EU.

2.3.3 Legislativa

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů v platném znění

Tento zákon upravuje:

- Podmínky vstupu cizince na území České republiky
- Vycestování cizince z území České republiky
- Stanovuje podmínky pobytu cizince v České republice
- Vymezuje působnost Policie České republiky, Ministerstva zahraničních věcí a Ministerstva vnitra (v této oblasti státní správy).

Ustanovení zákona č. 326/1999 Sb., zákona o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů v platném znění platí i pro občana státu, kterého svazuje mezinárodní smlouva sjednaná Evropskou unií, ze které mu plyne právo na volný pohyb, stejně jako občanům Evropské unie. Totéž platí podle tohoto zákona i pro občany, kteří jsou vázáni Dohodou o Evropském hospodářském prostoru.

Tento zákon se však **nevztahuje** na cizince, který:

- a) žádá o udělení mezinárodní ochrany, cizinec, který je strpěn na území, nebo jde o azylanta či osobu přijímající doplňkové ochrany, není-li jinak stanoveno zákonem či právním předpisem,
- b) žádá o oprávnění k pobytu za účelem poskytnutí dočasné ochrany na území republiky, pokud není zákonem nebo zvláštním předpisem stanoveno jinak,
- c) pobývá-li v České republice na zákl. zvláštního právního předpisu, který upravuje přechodný pobyt cizích ozbrojených sil (Zákon č. 326/1999 Sb., Zákon o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů).

Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Tento zákon upravuje:

- a) Podmínky pro cizince, který žádá Českou republiku o mezinárodní ochranu, upravuje podmínky pobytu cizince a vstupu na území. Vztahuje se však na pobyt azylanta i osoby, která přijímá doplňkovou ochranu na území
- b) Řízení ve věcech mezinárodní ochrany, ale i ostatních řízeních vedených na základě tohoto zákona
- c) Práva a povinnosti cizince pro udělení mezinárodní ochrany
- d) Působnost Policie České republiky a Ministerstva vnitra
- e) Azylová zařízení
- f) Státní integrační program (Zákon č. 325/1999, o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů).

Koncepce integrace cizinců

Ministerstvo vnitra České republiky (2019) uvádí, že Koncepce integrace cizinců – ve vzájemném respektu je výchozí pro integrační politiku České republiky. MVČR (2019) dále zveřejňuje, že tato koncepce byla přijata vládou v roce 2000 a v letech 2006, 2011 a 2016 byla aktualizována.

Tato integrační opatření jsou tvořena zejména pro cizince třetích zemí dlouhodobě pobývajících na území České republiky, azylanty či osoby, které získaly doplňkovou ochranu (MVČR, 2019). Může nastat výjimečná situace, kdy mohou dle Ministerstva vnitra České republiky (2019) do cílové skupiny spadat i státní občané České republiky a

EU, u kterých je prokazatelné, že mají podobné integrační potřeby jako výše zmiňovaní občané.

Mezi cíle integrační politiky patří zapojení cizinců do veřejného života, aby byli jeho součástí a mohli se podílet na dění ve společnosti, podpora občanské gramotnosti a zlepšení orientace ve společnosti (Konceptce integrace cizinců, 2019). Dále je podle této koncepce nutné, aby byli cizinci seznámeni s jejich občanskou rolí ve společnosti a musí být informováni o dění ve společnosti, o politickém systému, institucích, demokratických zásadách právního systému, aby se mohli podílet na rozhodování o veřejných věcech na místní úrovni, zapojovat se do veřejné politiky.

3 INTEGRACE NEPÁLCŮ

3.1 *Integrace Nepálců v EU*

Pro obyvatele Nepálu je typická migrace z horských oblastí na jih s vidinou ekonomické příležitosti (Gautam, 2008). Emigrace má však pozitivní i negativní sociální dopad (Kunwar, 2017). Tento autor dále popisuje pozitivní dopady emigrace, mezi které patří: zlepšení vzdělání a gramotnosti, změny víry, změny sociálního postavení ve společnosti, touha socializovat se. Negativním dopadem emigrace je to, že Nepálci vnímají návrat člena rodiny zpět domů jako příčinu případného úmrtí jiného člena rodiny (Kunwar, 2017). Dalším negativním dopadem může být pracovní migrace jednoho z manželů, která ovlivňuje komunikaci o budoucím plánování rodiny (Hendrickson, Underwood, 2020). Tito autoři dále uvádí, že ženy, kterým manželé v současné době migrují nejsou nakloněny diskusím o plánování rodiny.

Do Evropy migruje jen několik Nepálců, z odhadovaných sedmi milionů Nepálců žijících mimo Nepál žilo k roku 2016 v Evropě pouze 3,9 % Nepálců (Tanka et al., 2016). V roce 2013 se Nepálci řadili na poslední místo v tabulce žadatelů o státní občanství v některém s evropských měst (Eurostat, 2015). O státní občanství žádalo pouze 7 900 Nepálců, z toho 93 % ve Velké Británii, 1,6 % v Belgii a zbytek v Německu (Eurostat, 2015).

Z evropských měst si Nepálci často vybírají k bydlení i švýcarský Curych, kde žijí Nepálci, kteří získali pracovní povolení, často se ale jedná o vysoce kvalifikované osoby, které uspěly na švýcarském trhu práce a získali dobré (Tanka et al., 2016). Jiní se oženili se švýcarským partnerem či Nepálcem se švýcarským povolením k pobytu, někteří Nepálci mají studentská víza rodiny (Kunwar, 2017). Platí však, že všichni migranti bez ohledu na vzdělání mají dobré socioekonomické zázemí, protože k migraci do evropských zemí je zapotřebí značného finančního a sociálního kapitálu (Gautham, 2008). Švýcarská vláda určuje právní postavení, které je velmi důležité pro každodenní život a životní perspektivu Nepálců (Tanka et al., 2016).

Žadatelé o azyl a nelegální migranti často nemají možnost navštívit Nepál, ani pozvat rodinu či přátele z Nepálu, zatímco většina legálních migrantů se pravidelně vrací ke své rodině do Nepálu (Kunwar, 2017). Tento autor dále uvádí, že vysoce postavení Nepálci a jejich švýcarští partneři se vzájemně dobře znají, švýcarská nepálská společnost je pro partnery důležitou institucí.

3.2 *Charakteristika Nepálu*

V čele Federativní demokratické republiky Nepálu stojí prezidentka Mrs. Bidya Devi Bhandari, hlavním městem je Káthmandú a úředním jazykem je nepálština (The Official Portal of Government of Nepal, 2019).

Nepál je vnitrozemská země v jihovýchodní Asii a řadí se mezi nejchudší země na světě (USAID, 2016). Tento zdroj dále popisuje, že přibližně 25 % Nepálců žije pod hranicí chudoby, přičemž existuje rozdíl v chudobě mezi obyvateli nepálských regionů. Míra nezaměstnanosti, která dosahuje až čtyřicetidvou procent vytvořila v některých částech venkovského Nepálu pocit zranitelnosti a beznaděje (USAID, 2016). Země dosahuje počtu obyvatel téměř 30 miliónů, a ti se dělí do hlavních etnických skupin, kterými jsou: Čhátrijové, Bráhmani, Magarové, Tharové, Tamangové, Nevárci, Limové, Rájové, Šerpové, Gurungové a Majtilové, každá z etnických skupin je typická pro nějakou z nepálských oblastí (The Official Portal of Government of Nepal, 2019). Více než polovina populace země je mladší 35 let a každý rok se více než 300 000 těchto mladých lidí připojí k řadám těch, kteří hledají práci, přičemž se mnozí snaží odejít do zahraničí (USAID, 2016).

Přesto je země bohatá na různé ekologické a fyziografické vlastnosti, které přitahují turisty z celého světa (Wallenius, 2017). Fyzická jedinečnost Nepálu poskytuje širokou škálu doplňkových aktivit, zatímco jeho různorodá kultura a etnicita nabízejí turistům prostor pro umění, učení a zábavu (Wallenius, 2017). V současné době se Nepál snaží naplnit svůj ekonomický potenciál, čemuž napomáhá vzdělávání a vylepšování nepálského sociálního stavu (USAID, 2016). Cestovní ruch je v Nepálu hlavním zdrojem devizových příjmů a zdrojů zaměstnanosti a očekává se, že odvětví cestovního ruchu se bude dále rozvíjet a nadále hrát důležitou roli v rozvoji a ekonomice (Wallenius, 2017).

Zeměpisná poloha Nepálu, který leží pod nejvyšším pohořím planety, do jisté míry určuje jeho zvláštní historický vývoj (Filipský et al., 2003). Nepál leží mezi dvěma velkými mocnostmi, a to Indií a Čínou, mořské pobřeží se nachází až 500 km daleko (Vavroušková, 2008). Nepál je oddělený od tibetské náhorní roviny osmitisícovým Himálajem, liduprázdným a zčásti stále pokrytý sněhem (Filipský et al., 2003). Vavroušková (2008) uvádí, že ve vysoko položených průsmycích procházejí dávné obchodní stezky, které byly donedávna jediným spojením mezi Indií a Tibetem. Tyto demografické faktory ovlivňují zemědělce při rozhodnutí, zda provozovat zemědělské

služby podle zemědělského standardu (Mohan, 2020). Od severu k jihu protéká mnoho řek a říček, které pramení do Gangy (Vavroušková, 2008). Pramení však v trvale zasněžených svazích a ledovcích, tudíž ani v letních měsících nemají v Nepálu nouzi o vodu (Vavroušková, 2008). Nejbohatšími zdroji vody jsou podle této autorky v Nepálu vysokohorská jezera ledovcového původu. Vodní toky si v horských oblastech prorazily hluboká údolí vytvářející navzájem izolované územní celky, které jsou těžko přístupné, jak autorka dále uvádí. Mezihorské kotliny, které vznikly sopečnou činností mezi Nízkým a Vysokým Himálajem jsou vyplněny úrodnou půdou říčních a jezerních nánosů. Dopady změny klimatu jsou závažnější tam, kde jsou lidé závislí na dešti (Gentle, Maraseni, 2012). Káthmánská kotlina, která je největší z kotlin se stala pro nejstarší nepálskou civilizaci kolébkou (Vavroušková, 2008).

Nepálský oficiální datovací systém je bikramovský letopočet (bikram samvat), rozděluje rok do 12 měsíců o 29-32 dnech a rok má tedy 359-371 dní (Vavroušková, 2008). Rok má tyto měsíce: *vaišákh* (duben-květen), *džéth* (květen-červen), *asár* (červen-červenec), *šrávan* (červenec-srpen), *bhadou* (srpen-září), *asaudž* (září-říjen), *káttik* (říjen-listopad), *mangsír* (listopad-prosinec), *pús* (prosinec-leden), *mágh* (leden-únor), *Phágun* (únor-březen), *čait* (březen-duben) (Vavroušková, 2008, s. 13).

Historie Nepálu

Původu slova Nepál (v nepálštině Népál) předcházelo velké množství úvah, některé z nich jsou však nedůvěryhodné (Vavroušková (2008). Tato autorka v následujících větách uvádí, že francouzský badatel Sylvain Levi pronesl svou domněnku, že zemi pojmenovaly ašókové stromy, známé v Káthmánské kotlině jako „né“. Nejdůvěryhodnější teorie vychází z výrazu *népá*(la), přičemž část „né“ symbolizuje v *névárštině* posvátné místo, podle jazyka Lepčů jde pak o lidmi osídlené místo. Druhá část slova (*pála*) odpovídá tibetskému *bal* (vlna). Tudíž je možné přeložit slovo Nepál jako „posvátné sídlo vlny“. Této teorii nasvědčuje zmínka o Nepálu ve staroindické literatuře, která je považována za nejstarší. Vavroušková (2008) dále uvádí, že Kautiljova *Arhašástra* – příručka státovědy popisuje Nepál jako zemi původu zvláštních vlněných příkrývek, jiní badatelé však Nepál nazývají zemí pod Himálajem.

Již v sedmém století údolí řeky *Bágmátí* osídlilo australoasijské obyvatelstvo, což spustilo migraci mongolských kmenů, které byly vedeny Kiráty (Filipský et al., 2003). V dalších větách tito autoři popisují, že podle védské a epické literatury Indie jsou

zobrazování jako lesní barbaři mající ploché nosy, jsou ale houževnatí válečníci, se kterými Áryjové při postupu severoindickými nížinami k východu bojovali. Postupem času odcházeli Kirátové pod tlakem indoevropských osadníků z lesů Gánské nížiny hledat nový domov za hradbu nepálských hor (Filipský et al., 2003).

První státní útvar v Káthmánské kotlině vznikl kolem roku 600 a dodnes se k němu hlásí etnické skupiny, které patří k nejstarším z himálajského regionu – Sunvárové, Névárci, Rájové atd. (Filipský et al., 2003). Hospodářsky prospíval stát Kirátu, který s indickými sousedy udržoval obchodní styky a díky indickému vlivu se rozvíjela i jeho kultura (Filipský et al., 2003). Vavroušková (2008) v dalších větách popisuje, že dalším, kdo převzal roli byli Liččhiové, kteří se pomalu přesouvali do Nepálu ze svých indických sídel již v prvním a druhém století. Od 13. století nastoupili Nevarové, postupem času dynastie Mallů, a ti obsadili Nepálský trůn až do roku 1768.

V 18. století došlo k vzestupu moci dynastie Šáhů a sjednocení Nepálu (Filipský et al., 2003). Z malého království Gorkha, mezi městy Káthmándú a Pokhara, vládci Šáhů pomalu rozšiřovali své království až do roku 1768 (Filipský, et al., 2003). Král Prithvi Narayan Šáh dobyl údolí Káthmándú a přesunul tam své hlavní město, jak autoři dále uvádí. Pokračující nepálská expanze byla nakonec zabrzděna Číňany, kteří je v roce 1792 porazili, a za mírovou smlouvu požadovali platby, které pokračovaly až do roku 1912 (Filipský et al., 2003).

Britové v té době rozšiřovali svůj vliv na indický subkontinent a v roce 1792 poslali vyslance do Káthmándú (Filipský et al., 2003). Následovaly smlouvy s Brity, ale nevyhnutelné pozemkové spory nakonec vedly k válce a podle dohody ze Sugauli z roku 1816, jak dále uvádí Filipský et al., (2003). Nepál podle tohoto zdroje ztratil více než polovinu své rozlohy, včetně všeho od Kašmíru až po současnou západní hranici, Sikkim na východ až k nížině Terai (nížina Terai byla později vrácena jako odměna za podporu Nepálu Britů proti indickým povstáním). Vavroušková (2008) popisuje, že Nepál uzavřel své hranice a zůstal izolován od vnějšího světa až do roku 1951. Nové přímé obchodní cesty mezi Indií a Tibetem se dále snižovaly vliv Nepálu v regionu (Vavroušková, 2008). Nepál pomalu obnovil vztahy s jinými zeměmi a po vytvoření nové ústavy učinil Nepál první kroky směrem k demokracii svými prvními obecnými volbami v roce 1959 (Filipínský, et al., 2003).

Vavroušková (2008) v následujících větách uvádí, že koncem roku 1960 se král Mahendra rozhodl zničit vládu zatčením celého kabinetu, zákazem politických stran a převzetím přímé kontroly nad zemí samotnou. Ve skutečnosti král zastával veškerou moc, kterou po své smrti v roce 1972 předal svému synovi. Na konci 70. let vládla nespokojenost kvůli oficiální korupci a stagnující ekonomice nakonec k násilným demonstracím v Káthmándú a v roce 1980 referendum se konalo s cílem vybrat politický systém. Nakonec populační nespokojenost se zhoršující se ekonomikou a korupcí vedla opoziční strany k vytvoření koalice v roce 1989, která zase vedla k demonstracím, stávkám a nepokojům (Filipský et al., 2003). Všeobecné volby v květnu 1991 vyhrála Nepálská kongresová strana (Vavroušková, 2008).

Následující roky se v Nepálu staly politicky i ekonomicky nestabilními a v roce 1992 generální stávka vedla k násilí mezi demonstranty a policií, což si vyžádalo řadu obětí (Filipský et al., 2003). V roce 1994 zahájil Nepálský kongres volby, ve kterých nikdo jasně nevyhrál, tudíž vedly ke koalici, ve které dominovala Kombinovaná komunistická strana (Filipský et al., 2003).

Počátkem 21. století Maoisté představovali vážnou hrozbu vládě, ale prakticky přivedli zemi do stavu občanské války (Vavroušková, 2008). Dále autorka uvádí, že v prosinci 2007 bylo dohodnuto, že monarchie bude zrušena a volby se konaly v dubnu 2008. Maoisté v roce 2009 změnili název strany na Sjednocenou komunistickou stranu Nepálu a 28. května 2008 skončilo více než dvě století královské vlády, když nové shromáždění hlasovalo pro deklaraci Nepálu za demokratickou republiku (Filipský et. al, 2003).

V dubnu 2015 zničilo nepálské vesnice ničivé zemětřesení, zůstaly jen trosky a o život přišlo tisíce Nepálců (USAID, 2016). Na rekonstrukci byly přislíbeny miliony dolarů, avšak politické boje a korupce značně zbrzdily proces obnovy (USAID, 2016).

Navzdory tomu díky obrovské snaze a spolupráci dosáhl Nepál v posledních letech velkého pokroku a zlepšilo se několik sociálních ukazatelů ve vzdělávání, zdravotnictví, rovnosti žen a mužů (USAID, 2016). Přes krátkodobou demokratickou vládu a občasné sociální nepokoje se nepálská různorodá populace snažila dosáhnout silného konsensu (USAID, 2016)

Vztah mezi Spojenými státy s Nepálem začal dohodou o pomoci podepsanou 23. ledna 1951 (USAID, 2016). USAID ve spolupráci s vládou Nepálu podle tohoto zdroje přispěla k některým z nejpozoruhodnějších rozvojovým úspěchům Nepálu, včetně položení prvních nepálských silnic, instalace první telefonní ústředny, prakticky odstranit malárii z oblasti Terai, umožnění rozkvětu zemědělství v této kdysi neobývatelné oblasti země, zvyšování míry gramotnosti, drasticky snižující dětskou úmrtnost a usnadňování míru a demokracie v pozdějších desetiletích. Mise USAID v Nepálu stavěla na těchto úspěších a nadále podporuje snahy Nepálu o mír, prosperitu a demokracii (USAID, 2016).

Hinduismus a svátky slavené v Nepálu

Hinduismus je čtvrté nejrozšířenější náboženství, které vzniklo v Indii před tisíci lety a jedná se o jedno z nejstarších náboženství na světě (Filipský et al., 2003).

Dnes vyznává Hinduismus okolo milionu lidí (Brekke, 2019). Většina Hindů je soustředěna ve dvou jihoasijských zemích, Indii a Nepálu, kde Hindové tvoří více než 80 % populace, jak autor dále uvádí. Malá společenství hinduistů žijí však v celé Evropě, Africe, Karibiku, Spojených státech i v Kanadě (Filipský et al., 2003). Tento autor dále uvádí, že Hinduismus byl kompatibilní s řadou typů režimů v průběhu času v Indii a Nepálu, včetně říše, monarchie a demokracie. Nejdůležitějšími hinduistickými směry bohatě se opírající o mytologii jsou Šivaismus a Višnuismus (Filipský et al., 2003).

Hindové následují své náboženství mnoha způsoby, někteří věří ve velkého ducha zvaného Brahman, který není vidět, ale je všude (Ganeri, 2017). Podle Birkenholtze (2018) je důležité uctívání Boha, tvrdá práce a péče o rodinu, tomu se říká Dharma – dělat to nejlepší v každodenním životě. Hindové uctívají mnoho bohů a bohyní (Ganeri, 2017). Ganeri (2017) dále uvádí, že nejpopulárnější je Ganesha se sloní hlavou, která symbolizuje moudrost, učení a Hindové věří, že dokáže řešit jejich problémy. Další bohyní je Svasthāni, kterou mají Nepálci uloženou doma a zabalenou do červené látky, je to doslova „Bohyně vlastního místa“ (Birkenholtz, 2018). Populární je i Krišna, který má modrou kůži, aby ukázal, že je svatý (Ganeri, 2017). Hinduisté věří, že každý živý tvor, včetně zvířat má duši, a po smrti duše bude žít v jiném těle, jak autor dále uvádí. Cílem hinduistického života je dle Birkenholtze (2018) osvobození z cyklu umírání a znovuzrození.

Nepál je multikulturní, mnohojazyčná země s převládajícím počtem věřících, kteří vyznávají Hinduismus (Ganeri, 2017). Ve starověku se nerozlišoval zákon, právo a zvyk a až do roku 1951, kdy byla nastolena demokracie se všechny zákony odvíjely od náboženství, místních zvyků a královských nařízení (Birkenholtze, 2018). Autor dále uvádí, že v tu dobu byl zákon považován za odvětví náboženství.

Hinduistické svátky slavené v Nepálu

Obyvatelé Nepálu slaví na základě nepálského kalendáře spoustu náboženských svátků, některé se slaví pouze lokálně, jiné po celém Nepálu (Vavroušková, 2008). V dubnu se slaví celý týden svátek Biskjátra, při druhém dni oslav začíná nový rok, zpravidla 13. nebo 14. dubna, jak dále popisuje Vavroušková (2008). Při prvním květnovém úplňku se slaví Buddhadžajanti, což jsou Budovy narozeniny, v červenci pak Nágapaňčami (Svátek hadů), který trvá 5 dnů, jak autorka dále uvádí. V srpnu se slaví Tétž, což je svátek vyhrazený pro ženy a měly by při něm odpočívat (Vavroušková, 2008). Pro měsíc září je typický Indrajátra (Indrův festival), kterým se oslavuje začátek podzimu. Na měsíc říjen vychází Dosain, což jsou nejdelší svátky, které se v Nepálu slaví 15 dní a končí úplňkem (Vavroušková, 2008). Prvních 9 dnů oslav jsou zavřeny úřady a školy a vyvrcholení oslav je 10. den (vidžaja-dašami), jímž si Nepálci připomínají slavnosti mečů (khadgajátra), jak autorka dále uvádí. Listopadové svátky se nazývají Lakšmi Púdža, které symbolizují vítězství dobra nad zlem a je uctívána bohyně bohatství Lakšmi (Vavroušková, 2008). Nepálci si postaví podle této autorky před dům světlo, aby k nim našla bohyně cestu a bylo tak zajištěn blahobyt celé rodině. V tom samém měsíci se slaví Tihar festival, což je svátek sourozenců (Vavroušková, 2008). Autorka dále popisuje Holi, což jsou svátky jara a barev, které se slaví v březnu nebo dubnu a lidé se vzájemně polévají obarvenou vodou.

Vzdělávací systém v Nepálu

Vzdělávání v Nepálu bylo tradičně založeno na domácím vzdělávání a holistickém školení pod guruem, jak uvádí Bruce (2018). První formální školy byly založeny v roce 1853 a původně měly být k dispozici pouze nepálským elitám (Parajuli, Das, 2013). Zrození demokracie v roce 1951 však změnilo nepálský tradiční vzdělávací systém a v následujících desetiletích bylo otevřeno tisíce škol a Nepálci začali rychle získávat základní vzdělání a gramotnost vzrůstala (Bista et al., 2020). Velká část tohoto pokroku byla podpořena prostřednictvím milionů dolarů pomoci od zahraničních agentur a mezinárodních nevládních organizací (Bruce, 2018). Autor dále uvádí, že zvýšená míra

gramotnosti zůstává jedním z vrcholných úspěchů nového vzdělávacího systému. V současné době je vzdělání v Nepálu strukturováno jako školní a vysokoškolské, přičemž školní vzdělávání zahrnuje primární úroveň ročníků 1–5 a sekundární stupeň 6–10 a maturitní zkouška na státní úrovni se vykonává na konci desáté třídy (Bista et al., 2020).

Odborné vzdělávání v Nepálu je možné zahájit po ukončení sekundárního vzdělávání, kde si studenti mohou zvolit dvouleté učební plány, v rámci kterých získají maturitní vysvědčení (Bista et al., 2020). Autoři dále popisují, že za vyšší sekundární úroveň se považují stupně 11 a 12, většina vyšších středních škol působí pod soukromým vedením. Vysokoškolské vzdělání se skládá z bakalářského, magisterského a doktorského studia (Parajuli, Das, 2013).

Navzdory pokroku ve zlepšování rovného přístupu k základnímu vzdělání (1. až 8. ročník) mnoho dětí, zejména těch nejchudších, nepostupuje do dalšího vzdělávání a problémem zůstává kvalita vzdělávání na všech úrovních (Bruce, 2018). Vzdělávací systém v Nepálu je i nadále omezován chudobou, sociálním vyloučením žen a nespravedlivým přístupem pro občany s nižší kastou a domorodými obyvateli, jak dále autor uvádí. Chudoba a sociální vyloučení žen, nižších kast a domorodých obyvatel zůstávají významnými omezeními rovného přístupu ke vzdělání (Parajuli, Das, 2013). Za jeden z nejdůležitějších úkolů pro budoucnost nepálských lidí bylo označeno dosažení pokroku v přístupu a rovnosti a zvýšení kvality vzdělávání (Bista et al., 2020).

4 CÍL PRÁCE A HYPOTÉZY

4.1 Cíl práce a výzkumné otázky

Cílem práce bylo zjistit, jak jsou Nepálci žijící v Českých Budějovicích integrováni ve vybraných oblastech (jazykové znalosti, vzdělání, práce, začlenění do komunity v jejich místě bydliště). Dalším cílem bylo popsat, jak udržují své kulturní zvyky, tradice, eventuálně náboženství. Zjistit, zda a jak využívají sociální služby nabízené vybranými organizacemi v Českých Budějovicích.

4.2 Výzkumné otázky

Výzkumné otázky této práce jsou:

VO 1: Jak jsou Nepálci ve vybraných oblastech integrováni?

VO 2: Jak Nepálci udržují své kulturní zvyky, tradice a náboženství?

4.3 Operacionalizace pojmů

Integrace

V této práci je zkoumána integrace sociální, kulturní, pracovní. Dále je hledána odpověď, zda Nepálci vyhledávají nějaké sociální služby nabízené v Českých Budějovicích, a jak jsou spokojeni s lékařskou péčí v Českých Budějovicích. Dále kde jsou zaměstnávání a jak tráví svůj volný čas, jak udržují své zvyky a tradice. Informace jsou získávány otázkami zaměřujícími se na dané druhy integrace.

Tradice, kulturní zvyky a náboženství

Tradice a zvyky jsou zkoumány pomocí otázek týkajících se slavení svátků a udržování rodinných tradic. Co se týče náboženství, tak je zjišťováno náboženské vyznání každého z informantů a zvyky, které se s daným náboženstvím spojují.

Služby

V rámci služeb je pomocí otázek zjišťováno, jak jsou Nepálci v Českých Budějovicích spokojeni se službami, které jsou poskytovány. Je zjišťováno, zda by uvítali jiné služby. Další informací, která je zkoumána, je ta, jak jsou Nepálci spokojeni se zdravotní péčí a službami cizinecké policie v Českých Budějovicích.

5 METODIKA

5.1 *Metody a techniky sběru dat*

Metodikou praktické části této bakalářské práce byla zvolena kvalitativní výzkumná strategie prováděná technikou rozhovoru podle návodu. Disman (2011) uvádí, že kvalitativní výzkum může nabídnout mnoho informací, které mohou být užitečné např. u výzkumu, kde jsou zkoumáni cizinci. Téma práce Integrace Nepálců žijících v Českých Budějovicích bylo předem stanoveno, následně byly vytvářeny otázky pro rozhovory. Otázky nebyly v průběhu výzkumu měněny. Kvalitativní výzkum provádí výzkumník v přirozených podmínkách, kde je třeba poslouchat, vyhledávat, zpracovávat a analyzovat jakékoliv informace (Walker, 2013). Kvalitativní výzkum zkoumá dle autora jednak sociální problém, ale také mezilidské vztahy.

Technikou provádění výzkumu v této práci je rozhovor podle návodu, který se skládá z otevřených otázek. V práci se objevují u sociodemografických otázek i prvky polostrukturovaného rozhovoru, kdy na otázku existuje jasná odpověď, např. pohlaví, vzdělání, věk. Otázky byly vytvářeny dle zadání výzkumu. Následně byly prováděny rozhovory podle návodu. Informanti odpovídali na připravené otázky, které se nerozvíjely jiným směrem. Otázky byly pro informanty dobře pochopitelné i v anglickém jazyce.

Kódování je podle Hendla (2016) rozkrývání dat směrem k jejich konceptualizaci, interpretaci a nově i integraci. Kutnohorská (2009) popisuje kódování jako základní analytickou techniku, která tvoří jádro zakotvené teorie. **V této práci jsou využívány 3 typy kódování. Jedná se o otevřené kódování, selektivní a axiální kódování.**

Otevřené kódování definuje Hendl (2016) jako první fázi probírání dat, a to čtením otázek, přepisováním otázek z rozhovoru a koncentrací kritických míst. V této práci bylo otevřené kódování realizováno nejprve přepisem otázek z rozhovoru a následně byly vytvářeny obecnější kódy.

Dále je podle Hendla (2016) popisováno kódování axiální, které v jednotlivých kategoriích tvoří body pro následující kroky. Axiální kódování je proces složitý deduktivně – induktivní, tvoří ho několik kroků, které jsou prováděny pokládáním otázek, jak uvádí Kutnohorská (2009). Autorka dále uvádí, že axiální kódování je tedy podobné krokům u otevřeného kódování. Důraz je kladen na pokládání otázek a jejich porovnávání. Na rozdíl od otevřeného kódování jsou nyní

vyhledávány další související kategorie a koncepty (Hendl, 2016). V této práci byly vytvářeny obecnější kódy ze získaných odpovědí.

Poslední kódování, které uvádí Hendl (2016) je kódování selektivní, při kterém jsou data a kódy přezkoumávány pomocí selektivního zpracování. Je vyhledávána kategorie a hlavní téma pro vznikající teorie (Hendl, 2016). Dále se tyto vztahy ověřují a kategorie se pak rozvíjejí a zdokonalují (Kutnohorská, 2009).

5.2 Charakteristika výzkumného souboru

Výzkumný soubor se skládá z informantů nepálské národnosti, kteří žijí legálně na území Českých Budějovic, většina na základě dlouhodobého pobytu, jeden informant však již dosáhl českého státního občanství. Nepálců v Českých Budějovicích žije 39, a to může být důvodem, že žijí v komunitách. Pro tento výzkum byli informanti rozděleny do tří skupin podle toho, kde žijí a pracují. Komunitou č. 1 byli označeni zaměstnanci Indické restaurace č. 1 v Českých Budějovicích, kde byli dotazováni celkem tři informanti, a to dva muži a jedna žena. Více informantů nebylo nutné zkoumat, protože v dané komunitě mají zaběhlé zvyky, trávení volného času, dodržování rodinných tradic. Komunita č. 2 se skládá ze tří mužů, kteří žijí v Českých Budějovicích a pracují v továrně v Českých Budějovicích. Z této komunity byli osloveni 3 muži. Z dané komunity nemohla být oslovena žádná žena, protože mezi sebou žádnou nemají. Poslední komunitu představují lidé pracující v Indické restauraci č. 2 v Českých Budějovicích. Tato komunita je označována č. 3. Protože se jedná o méně početnější skupinu, byly provedeny pouze dva rozhovory, ostatní nebyli ochotni rozhovor poskytnout. Odpovědi informantů se opakovaly, již nebylo možné vytvářet další, nové kódy při počtu 8 informantů došlo tedy k vysycení odpovědí.

Sběr dat probíhal metodou záměrného výběru Nepálců žijících v Českých Budějovicích v jejich přirozeném prostředí (pracoviště, oblíbené místo informantů). Někteří z informantů byli oslovováni osobně na jejich pracovištích, jiní prostřednictvím sociálních sítí (facebook). Výzkumný soubor se skládá celkem z 8 informantů. Tvoří ho 7 osob mužského pohlaví a 1 osoba ženského pohlaví. Výzkum byl nasycen již při 8 informantech, neobjevovaly se již nové kategorie odpovědí při kódování.

5.3 *Proces sběru dat*

Rozhovory probíhaly od července 2019 do listopadu 2019. Výzkum byl realizován s členy nepálské národnosti přímo na pracovištích informantů nebo na místech, kde se Nepálci rádi scházejí a tráví volný čas. Informanti byli osloveni přímo na jejich pracovištích nebo prostřednictvím sociálních sítí (facebook a instagram). S informanty byly postupně domlouvány schůzky podle jejich časových možností, aby bylo možné rozhovory provádět dostatečně a nijak je nezkracovat. Odpovědi informantů se opakovaly a již nebylo možné vytvářet další, nové kódy. Proto došlo v tomto čase k zastavení realizace dalších rozhovorů. Ke sběru dat byla využita technika rozhovoru podle návodu. Data byla zpracována technikou tužka a papír.

Rozhovory byly nahrávány na mobilní zařízení (diktafon), s čímž všichni informanti souhlasili. Každý informant byl seznámen s cílem bakalářské práce, zkoumanými a výzkumnými otázkami. Kvůli mírné jazykové bariéře bylo u některých otázek obtížné získat rozsáhlejší odpovědi, ale pro výzkum dostačovaly pouze stručnější informace. Někteří informanti byli schopni komunikovat v angličtině, což umožnilo získat více informací.

5.4 *Etická pravidla*

Každý informant se zúčastnil rozhovorů dobrovolně. Nejprve byli všichni seznámeni s cílem bakalářské práce a způsobem zpracování osobních údajů. Všem informantům bylo zdůrazněno toto: účastí na výzkumu pro Vás nevyplývají žádná rizika (anonymita byla zajištěna). Všechny osobní údaje byly v rámci výzkumného projektu zpracovány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady EU 2016/679 ze dne 27. dubna 2016, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES.

6 VÝSLEDKY

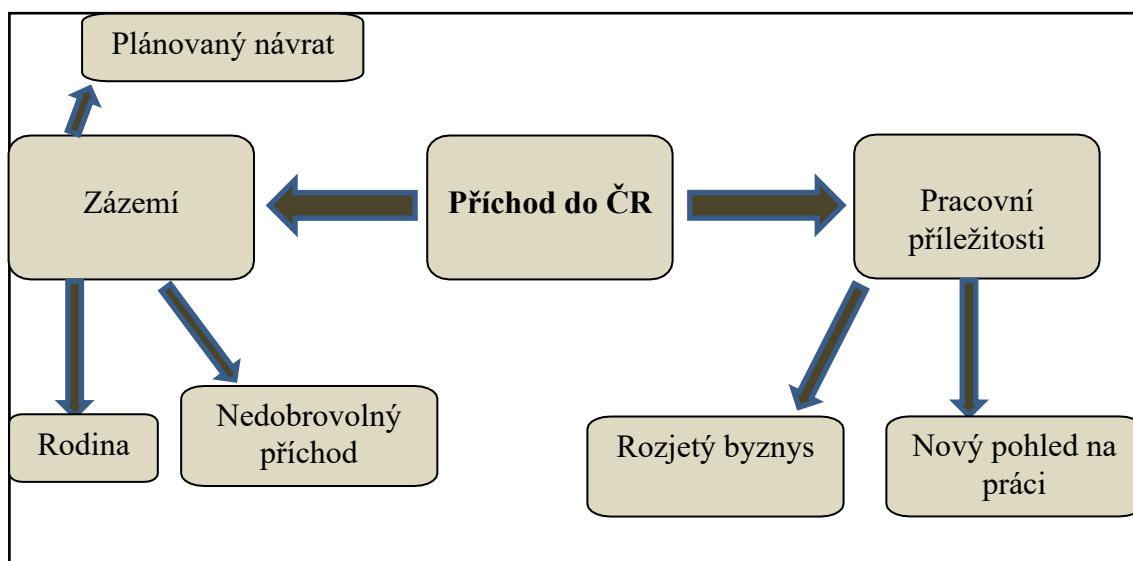
Výzkumu se zúčastnilo celkem 8 informantů původem z Nepálu. V Tabulce č. 1 jsou uvedeny jejich vybrané sociodemografické údaje jako: pohlaví, věk, délka pobytu v České republice a v Českých Budějovicích, druh pobytu na území České republiky a vzdělání získané buď v zemi původu, nebo v České republice.

Tabulka č. 1 – Vybrané sociodemografické údaje informantů

	Pohlaví	Věk	Národnost	Délka pobytu v ČB	Druh pobytu	Vzdělání	Komunita
Informant 1	Muž	38 let	Nepálská	15 let	Dlouhodobý	10. ročník	1
Informant 2	Muž	22 let	Nepálská	3 a půl roku	Dlouhodobý	7. ročník	1
Informant 3	Žena	28 let	Nepálská	12 let	Dlouhodobý	10. ročník	1
Informant 4	Muž	33 let	Nepálská	6 měsíců	Dlouhodobý	Bakalářské (Obor mechanika)	2
Informant 5	Muž	30 let	Nepálská	2 a půl roku	Dlouhodobý	Bakalářské (Obor inženýrství)	2
Informant 6	Muž	28 let	Nepálská	8 měsíců	Dlouhodobý	Bakalářské (Obor elektro)	2
Informant 7	Muž	24 let	Česká	15 let	Státní občanství	Bakalářské (VŠE – mezinárodní obchod)	3
Informant 8	Muž	22 let	Nepálská	3 roky	Dlouhodobý	6. třída	3

Zdroj: Vlastní zpracování

Obrázek č. 2 - Důvody příchodu cizinců do ČR

Zdroj: Vlastní zpracování

Hlavní důvody příchodu informantů do České republiky, resp. Českých Budějovic lze rozdělit do 2 kategorií – lepší pracovní podmínky či zajímavé pracovní nabídky a dalším důvodem je rodinné zázemí.

Zázemí

Rodina

Při výzkumu bylo zjištěno, že důvodem příchodu do Českých Budějovic je rodinné zázemí. Informanti přichází za svými **příbuznými či partnery**, jak uvedli např.:

Já přišel do České Budějovice před 15 let, protože tu žije bratranec a já pracuji s ním v restauraci. Nebudu vracet do Nepál, protože tady mám ženu a syna a bratrance. Budu rád, když bude furt hodně práce (I1).

Přišel jsem po škole za rodinou. Žiju v Českých Budějovicích s dva bratrance a jejich rodinou. Bratranec je můj šéf a je majitel restaurace, kde pracuju (I2).

Přišla jsem do České republiky po škole. Přišla jsem za svým bývalým manželem, který zde zakládal restauraci. Musela jsem ho podporovat. Bylo to náročné období. Otevřeli jsme spolu 7 restaurací po celé České republice. On se mi však odvděčil tím, že mě opustil a začal žít s jinou ženou, která pracuje v jedné z našich restaurací. Bylo to pro mě hrozně těžké a je pořád. Mám ale hodně práce a aktivit, takže se zatím držím (I3).

Někteří však přicházeli z **důvodu rodinného zázemí** do České republiky nedobrovolně. Bylo jim to přikázáno rodinou, jak uvedli např.:

Přišel jsem do Českých Budějovic už jako malý kluk. Bylo mi 8 let, nevybral jsem si to. Táta tady vlastní jednu z restaurací a žijeme tu s mamkou, taťkou a sourozenci (I7).

Byl tlak ze strany otce, abych šel zkusit i něco mimo Nepál. Táta měl pocit, že se jen flákám a nic nedělám. Žiju zde se svými příbuznými a pracuji u nich v restauraci (I8).

Na základě výzkumu bylo zjištěno, že informanti plánují návrat domů i přes to, že v Českých Budějovicích mají část rodiny.

Mám v Nepálu ale maminku, určitě se tam za pár let vrátím (I3).

Některé příbuzné máme v Nepálu, kam se snažíme jezdit alespoň jednou ročně (I7).

V Nepál mám hodně lidí z rodiny a za pár let se tam možná vrátím (I2).

Pracovní příležitosti

Rozjetý byznys

Z výzkumu vyplynulo, že informanti přicházejí do Českých Budějovic z důvodu **rozjetého byznysu** svých krajanů, jak je vidět z výpovědí informantů: *Bratranec je můj šéf a je majitel restaurace, kde pracuji (I2). Přišla jsem za svým bývalým manželem, který zde zakládal restauraci. Musela jsem ho podporovat. Bylo to náročné období. Otevřeli jsme spolu 7 restaurací po celé České republice (I3).*

Nový pohled na práci

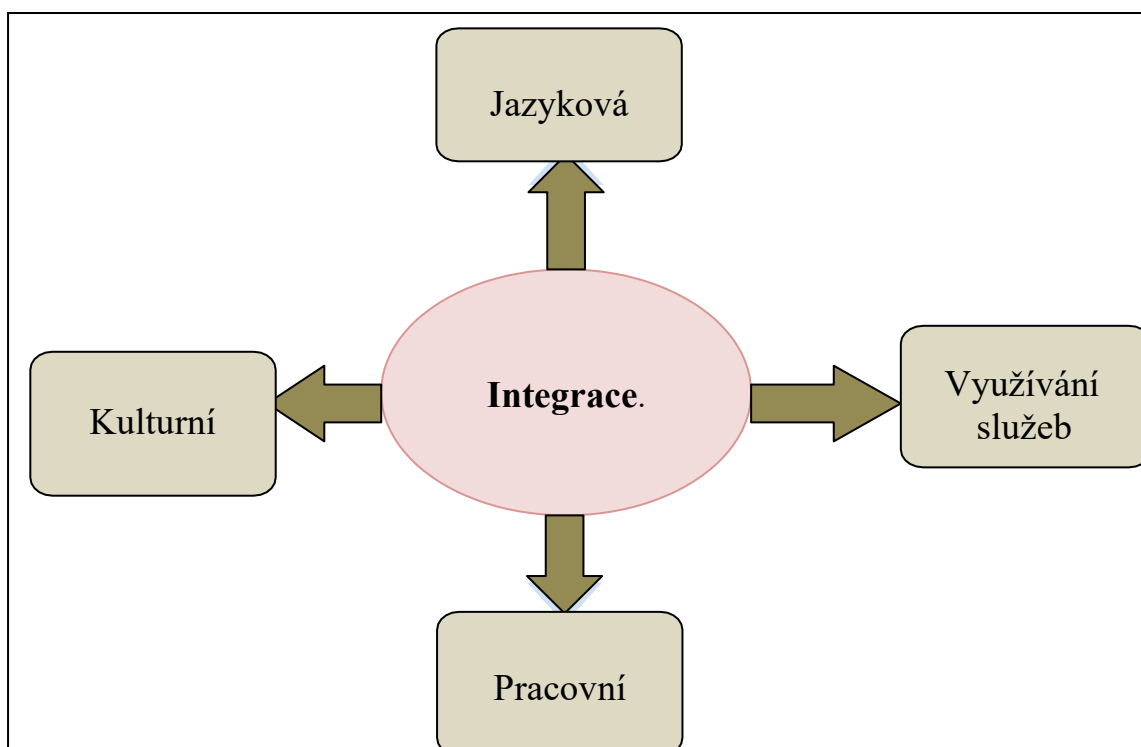
Při rozhovorech bylo zjištěno, že informanti přišli do Českých Budějovic z důvodu přesunu výkonu práce v rámci jedné firmy. Všem byla tato změna nabídnuta a nikdo ji přijmout nemusel. Všichni si změnu vybrali dobrovolně. Dostali ve firmě možnost pracovat v České republice na neurčitou dobu. Pracují zde v rámci mezinárodní spolupráce. Jejich rozhodnutí změnit místo práce, ale i bydlení pro ně nebylo snadné a nebylo snadné ani pro jejich rodiny, jak uvedli:

Dostal jsem ve firmě nabídku, že můžu jít pracovat do České republiky na pár měsíců, já jsem ji přijal s tím, že alespoň poznám novou zemi a nové lidi. Zatím jsem tady 6 měsíců, moc se mi tady moc líbí, mám to tu rád (I4).

Přišel jsem kvůli práci. Měl jsem možnost vybrat si i Německo, ale vybral jsem si Českou republiku. Už jsem tu 2 a půl roku. Jinde bych měl asi více peněz, ale tady se mi líbí, je to tu moc hezké a mám rád lidi, kteří tu žijí (15).

Jsem tady hlavně kvůli práci. Chtěl jsem zkusit něco nového, zjistit, jak to funguje jinde. Už jsem tady 8 měsíců a jsem tu spokojený (16).

Obrázek č. 3 – Integrace

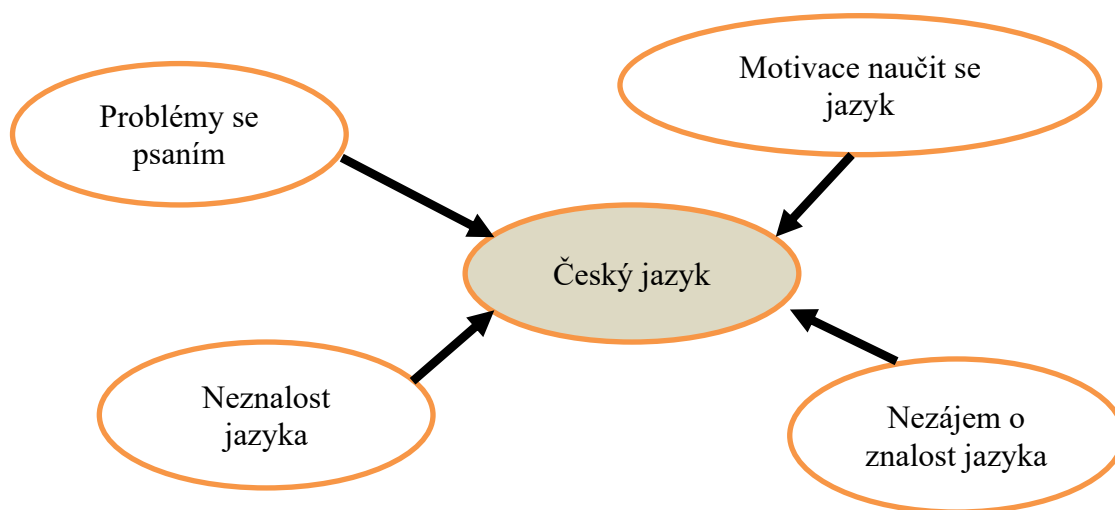

Zdroj: Vlastní zpracování

Následující kódování je v oblasti integrace, kdy byla integrace rozdělena do oblasti pracovní, kulturní, jazykové a do oblasti služeb. Každý informant v této oblasti měl doporučit svému krajanovi nejlepší způsob k učení se jazyku a trávení volného času.

Jazyková oblast

Obrázek č. 4 - Oblast integrace - Český jazyk

Zdroj: Vlastní zpracování

Znalost českého jazyka

Pro proces integrace do společnosti je jazyk velmi důležitý. Informanti hodnotili **svou znalost českého jazyka** tak, že český jazyk je obtížný a jsou schopni se naučit základní slova a fráze, které potřebují pro svou práci.

Chtěl bych mluvit dobře, ale čeština je moc těžká. Na práci ale stačí moje znalosti (I1).

Nejsem spokojený, v práci se s lidmi domluví, ale jinak moc dobře nemluví (I2).

Jsou však lidé, kteří jsou **motivováni** se učit český jazyk.

Jsem docela spokojená, ale zlepšovat se je důležité, jednou budu mluvit určitě velmi dobře, protože hodně komunikuji s lidmi. Moje nevýhoda, že mluvím hodně anglicky s lidmi, a proto čeština horší (I3).

Někteří informanti se snaží komunikovat i přes telefon a sociální sítě, a to chatováním, ale bohužel **mají problém se psaním a gramatikou**.

V pohodě, ale gramatika mi moc nejde. Přijde mi, že neumím psát a občas se zasekávám na úplně triviálních a nejobyčejnějších slovech. Je to určitě tím, že mluvím vícero jazyky. Mluvím česky, anglicky, nepálsky a částečně ovládám francouzštinu. Hodně přepínám

mezi jazyky. Doma a v restauraci komunikujeme v nepálštině, venku zase mluvím česky a s přáteli často mluvím anglicky (I7).

Občas si píšu s někým sms, ale hodně si musím překládat odpovědi (I2).

Problém se psaním nemám, ale určitě mi hodně píšu chyby (I3).

Je zajímavé, že Nepálci musí komunikovat s okolím denně, ať už v práci nebo ve volném čase, a přesto **nemají zájem učit se český jazyk**, protože je pro ně obtížný.

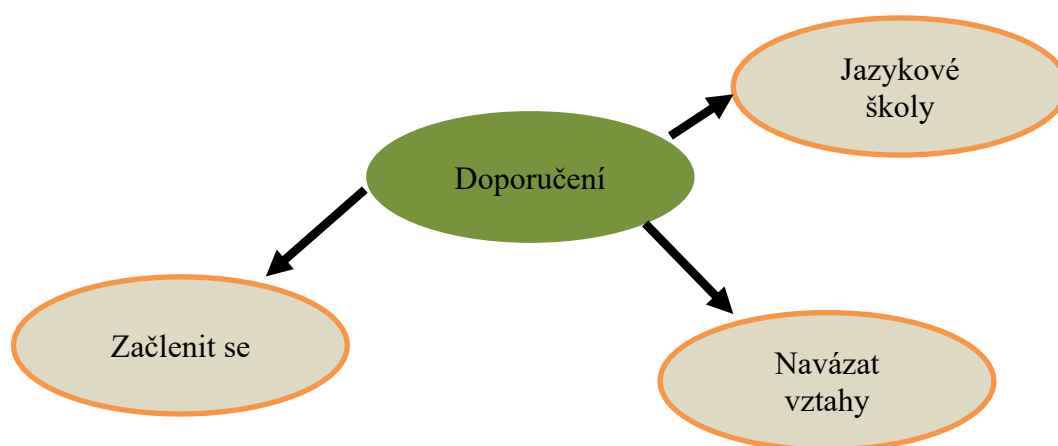
Moc neumím, ale nemám ani v plánu se zlepšovat. Český jazyk při práci nepotřebuji a stejně nemám české kamarády a s nikým jiným, než se svými nepálskými kamarády se nesetkávám (I8).

Nejsem vůbec spokojený, žiju zde pár měsíců a nemám moc čas ještě docházet na nějaké hodiny jazyka. Neplánuju zde zůstat nějak dlouho, takže to asi ani není nutné (I6).

Jsou zde i lidé, kteří by chtěli mluvit českým jazykem, ale brání jim v tom obtížnost a málo času na vzdělávání.

Čeština je velmi složitá, mnohem těžší než angličtina nebo němčina. Skoro ničemu nerozumím a používám jen základní fráze, např. v obchodě – *dobry den, dekuji* (I5).

Obrázek č. 5 - Doporučení při učení se jazyku

Zdroj: vlastní zpracování

Informanti uváděli, že nejlepší způsob, který by pro učení jazyka doporučili je **začlenění se do pracovního kolektivu**: *Nejvíce se naučím při práci, protože tam potkám nejvíce lidí*

mluvících česky (I1). Učím se pouze při práci s lidmi. Nikdy jsem nestudovala, ale mám spoustu kamarádů, od kterých se učím (I3). Každý den slyším v práci češtinu. Nejvíce se mi osvědčilo bavit se s lidmi v práci (I6).

Jiní však tvrdí, že je důležité navazovat **vztahy s okolím**: *Za mě určitě chodit ven do společnosti (I7). Asi bych chodil hodně mezi lidi a našel si v Česku přítelkyni, ta by naučila jazyk a všechno trpělivě ukázala (I4). Určitě chodit do společnosti, naučí se jazyk a najdou přátele. Češi jsou skvělí a přijmou každého. Člověk se nejvíce zvyků naučí od Čechů. Dobré je najít si hodně aktivit (I3).*

Někteří informanti navrhují pro nejlepší znalost Českého jazyka navštěvovat různé **vzdělávací instituce**: *Nejvíce se naučím při práci, protože tam potkám nejvíc lidí mluvících česky. Platili jsme paní z jazykové školy, která nás doučovala, ale už nechodí, hodně nám ale pomohla (I1).*

Člověk se naučí nejlíp mluvit ve škole. Za mě je nejúčinnější chodit v ČR do školy (I7). Doporučil bych jazykové školy, já se v jedné učím německy a jsem velmi spokojený s přístupem a s výukou (I4).

Doporučení přátelům pro život v ČR

Co byste doporučili svým přátelům, kteří by chtěli v ČR žít? (ve vztahu k ČJ, ale i v rámci začleňování do české společnosti)

Informanti navrhovali, že nejúčinnější způsob integrace je **sdužovat se s ostatními lidmi**, často navštěvují různé restaurace, kluby, ale i sportoviště, kde můžou potkávat nové lidi: *My hodně hrajeme různé sporty, máme rádi plážový volejbal, badminton, ping-pong a tam se často bavíme s lidmi (I1). Jezdíme s rodinou a přáteli na výlety, získáváme typy od našich známých, máme rádi Prahu, Lipno nad Vltavou, Český Krumlov, ale jezdíme i na Moravu a do Rakouska (I2).*

Někteří však navrhovali, že je nejdůležitější **najít si pracovní nebo školní kolektiv**:

Určitě chodit k nám do restaurace a najít si práci (I1). Doporučil bych najít práci a muset tam mluvit s lidmi, to je nejdůležitější (I2). Když člověk pracuje mezi Čechy, tak snadno zapadne do společnosti, protože jsou hodní a všude mě s sebou berou. Můžu tedy chodit s někým ven a poznávat nové lidi (I5).

Pracovní integrace

V oblasti pracovní integrace informanti sdělili, kde pracují, zda je jich práce náročná a jak jsou s ní spokojeni, dále popsali své plány do budoucna, které se týkají práce.

Tabulka č. 6 - Sebehodnocení informantů ohledně zaměstnání

Informant	Spokojenost se zaměstnáním	Náročnost práce
I1 - obsluha restaurace	ANO	Různá
I2 - obsluha restaurace	ANO	Různá
I1-obsluha restaurace/prezidentka NRNA	ANO	Náročná
I4 - IT technik	ANO	Náročná
I5 - projektový manažer	ANO	Náročná
I6 - IT manažer	ANO	Nenáročná
I7 - student (brigády)	ANO	Nenáročná
I8 - obsluha restaurace	ANO	Nenáročná

Zdroj: Vlastní zpracování

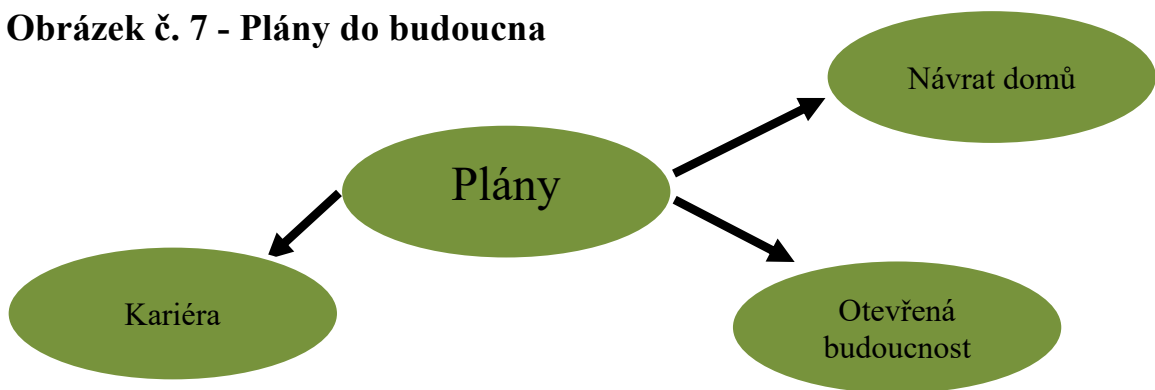
Spokojenost se zaměstnáním

Na otázku „Jak jste spokojeni se svým zaměstnáním?“ odpovídali informanti tak, že jsou spokojeni, jak je vidět z tabulky č. 2. Informanti jsou spokojeni se svým zaměstnáním, ať už jde o obsluhu v restauraci, kancelářskou práci nebo počítačové zaměření.

Náročnost práce

Pokud jde o náročnost zaměstnání, hodnotili informanti odlišně. Informanti, kteří pracují v restauraci a uvedli, že náročnost jejich práce je různá, nemůžou říct, že je jejich práce stabilně náročná nebo nenáročná, tvrdí, že náročnost práce se odvíjí od počtu zákazníků v restauraci. Informanti, kteří uvedli, že je jejich práce náročná to uvedli z důvodu velké odpovědnosti při výkonu povolání, dále z důvodu velkého časového vytížení při práci anebo z důvodu, že je jejich práce stereotypní.

Obrázek č. 7 - Plány do budoucna

Zdroj: vlastní zpracování

Informanti na otázku týkající se plánů do budoucna často odpovídali, že by rádi získávaly další pracovní zkušenosti a dosáhli **lepší pracovní pozice**: *Časem bych se chtěl ale přestěhovat do Německa a pracovat v té samé společnosti, jsou tam lepší platové podmínky než v České republice (I4). Do budoucna bych se chtěl zlepšovat a dostat se na vyšší pozici (I5). Jednou bych se chtěl dostat na vyšší pozici, to by znamenalo více peněz a vyšší kvalitu života (I6). Do budoucna bych si přál, aby restaurace fungovala a lidi k nám rádi chodili (I1).*

Jiní však upřednostňují rodinu před kariérou, a tak časem plánují **návrat k rodině do rodné země**:

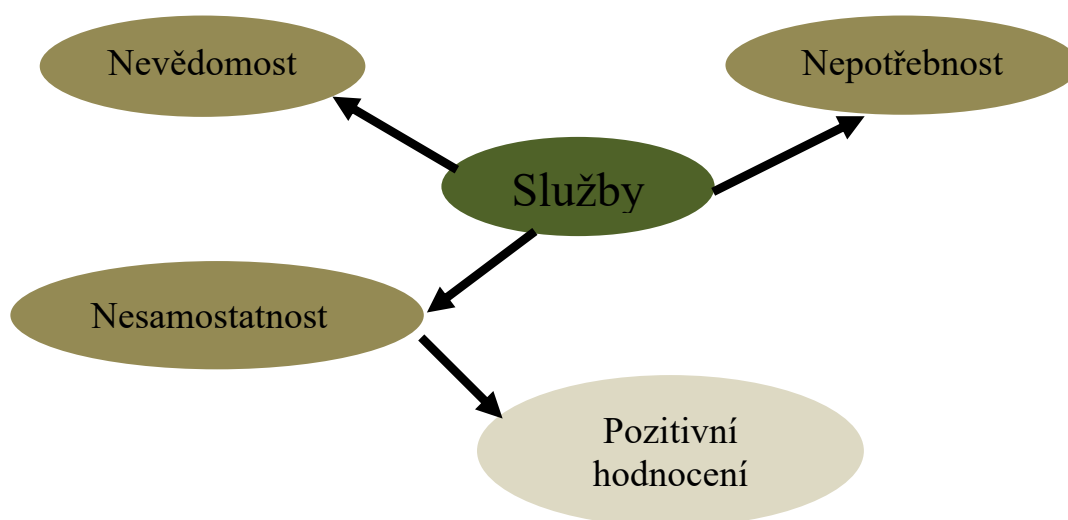
Svoji práci miluju a chtěla bych ji dělat ještě pár let, pak se chystám vrátit za maminkou do Nepálu (I3). Plánuju ještě zůstat v restauraci pár let a vydělat nějaké peníze, pak se vrátím do Nepálu (I2).

Někteří však zatím žádné plány ani představy do budoucna **nemají**: *Žádné plány do budoucna nemám, pořád si říkám, že jsem ještě mladý, ale už mě to začíná děsit (I7).*
Nemám zatím žádné plány, těžko říct, co bude (I8).

Využívání služeb

V cílech integrace bylo důležité zjistit, zda využívají Nepálci některé služby nabízené v Českých Budějovicích a zda využívají lékařskou péči. Dále byly zjišťovány zkušenosti s OAMP (Odbor azylové a migrační politiky).

Obrázek č. 8 - Služby nabízené v Českých Budějovicích

Zdroj: vlastní zpracování

Je zajímavé, že o službách pomáhající cizincům v Českých Budějovicích informanti **nikdy neslyšeli a netuší, že nějaké služby existují**:

„Jaké využíváte služby nabízené v Českých Budějovicích?“

Nevyužívám žádné služby, ani jsem o žádných nikdy neslyšel (I5).

Nikdy jsem neslyšel o žádných službách (I4).

Využívám jen služeb MHD (I6).

Opakem jsou informanti, kteří o službách nabízených v ČB **slyšeli, ale z důvodu rodinného zázemí a zaběhlých povinností, nepotřebují pomoc od někoho jiného:**

Slyšel jsem o službách Charity, tam se učí jazyk zadarmo, ale my jsme měli svoji učitelku, bylo to lepší, chodila až k nám do práce (I1).

Vím, že jsou služby, které podporují cizince, ale nic nepotřebuju, se vším pomůže rodina (I2).

O službách, které podporují cizince jsem slyšela, protože sama pracuji v organizaci pomáhající cizincům, komunikuji s pracovníky těchto služeb, ale sama jsem je nikdy nevyužila, protože když jsem někdy něco potřebovala, poradili mi ostatní z rodiny (I3).

Z odpovědí informantů bylo zjištěno, že často nejsou schopni zařídit si potřebné záležitosti a jsou **nesamostatní** např. s OAMP, proto je na úřady musí doprovázet někdo jiný:

Na úřad s námi dochází tlumočnice, která nás učila jazyk a všechno za nás vyřídí (I1).

Máme problém s českým jazykem a úředníci často neumí anglicky, chodí s náma překladatel a pomáhá nám (I2).

V práci nám platí tlumočníky, kteří s námi chodí na úřady a pomáhají nám se vším potřebným (I5).

Informanti však **hodnotí pozitivně zaměstnance úřadů**, protože i přes jazykovou bariéru jsou na ně velmi milí:

Zaměstnanci úřadů jsou hodný a milý, i když neumíme moc česky (I2).

Úředníci mě překvapili, že jsou trpělivý a ochotní, i když neumíme jazyk a máme tlumočnicka (I4). Když se na ně člověk usměje a dělá, co má, tak jsou v pohodě (I7).

Do služeb se řadí i lékařská péče v Českých Budějovicích. Lékařskou péči informanti hodnotili z různých důvodů buď pozitivně anebo negativně:

Spokojenost s lékaři

Máme svého praktického lékaře na Dobré Vodě u ČB, je šikovný, moc ho ale nenavštěvujeme (I1, I2, I3). Mám pozitivní zkušenosti s ošetřením v Nemocnici v Českých Budějovicích, kdy se ke mně personál choval mile a byl jsem kvalitně ošetřen (I5).

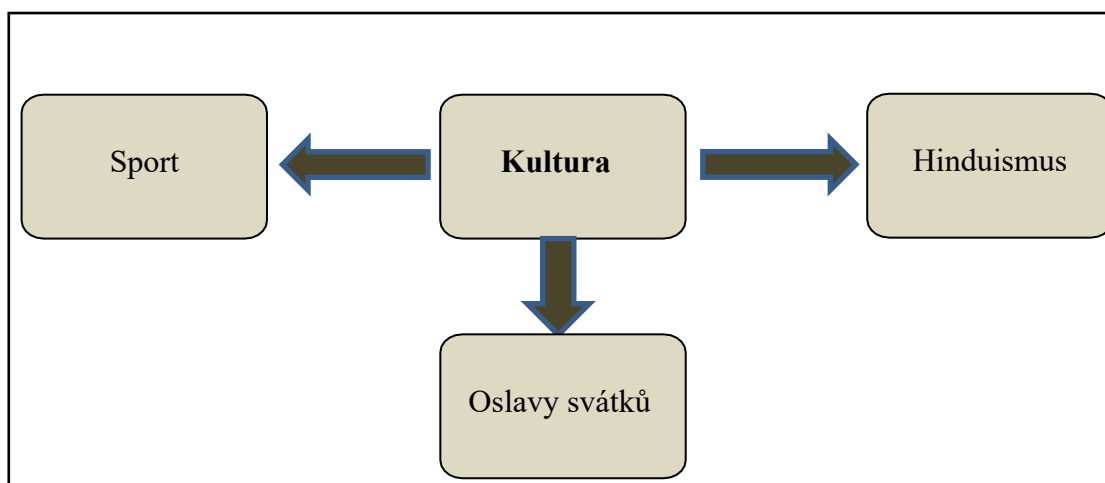
Navštěvuji svého firemního lékaře v případě zdravotních problémů (I4, I6).

Neuspokojivé zdravotnictví

Přišli jsme do lékárny s určitým problémem a ještě 5 dní jsme museli čekat na předepsané léky, což nás nepotěšilo (I1, I2).

V České republice jsou lékařské služby předražené, raději si dojdou k lékaři v Nepálu, jsou tam služby kvalitnější a levnější (I7).

Obrázek č. 9 – Kulturní integrace

Zdroj: Vlastní zpracování

V další části integrace byla zkoumána integrace kulturní. Informanti byli dotazováni na otázky týkající se náboženství, které vyznávají, dále zvyků a tradic, které jsou odlišné od těch, které dodržují v zemi původu. Byly zjišťovány i informace o způsobu trávení volného času. V Českých Budějovicích je možnost navštěvovat spoustu zajímavých kulturních míst a sportovišť.

Volný čas

Na otázku, jak dotazovaní tráví svůj volný čas, odpovídali často jako v otázce, ve které měli doporučovat svému příteli vhodné aktivity, které lze provozovat. Bylo zjištěno, že informanti tráví svůj volný čas velmi aktivně, a to např. **poznáváním okolí:**

Rádi jezdíme na výlety, a vyhledáváme různé památky a historická města, např. Český Krumlov, Písek. (I3, I8).

Rád jezdím do hlavního města Prahy, protože je tam hodně památek, které si rád fotím (I8).

Když máme volno, jezdíme někdy na Lipno, tam se koupeme nebo si půjčíme kola (I1, I2).

Dále bylo zjištěno, že informanti tráví volný čas **sportováním:**

Hrajeme rádi plážový volejbal, badminton, kriket, plavání, bowling (I1, I2, I4).

Baví mě všechny sporty, často u nich potkám hodně lidí (I5, I6).

Pro informanty je také příjemným způsobem trávení volného času **návštěva různých společenských zařízení:**

Chodíme do restaurací a dáváme si jídlo a pivo, pivo je tady fakt dobrý (I1, I2).

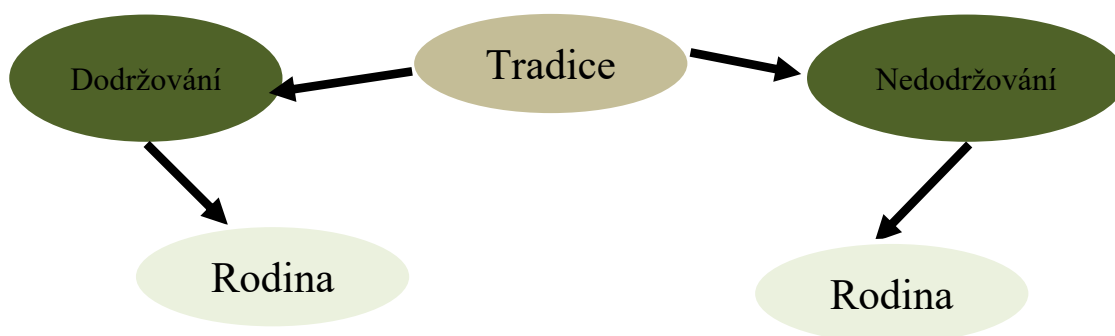
O víkendu chodíme někdy do klubů, potkáme se tam se hodně lidma (I4, I5).

Jsou však informanti, kteří odpočívají prací a **práce nad rámec** je pro ně odpočinková a mají z ní dobrý pocit:

Rád pomáhám ve svém volném čase v otcových restauracích, vím, že mají hodně práce, a tak vždy rád pomůžu, příjemně se u toho odreaguju (I7).

Práce je pro mě zábavou, takže volný čas ráda využiju k různým pracovním činnostem např. na internetu (I3).

Obrázek č. 10 - Dodržování nepálských tradic

Zdroj: vlastní zpracování

Bylo zjišťováno, zda se Nepálci snaží udržovat své tradice i na území České republiky, tedy když jsou mimo Nepál. Dále bylo zjišťováno, zda stále vyznávají své náboženství a jestli existují odlišnosti mezi udržováním kulturních zvyků, když opustí Nepál.

Z výpovědí informantů bylo zjištěno, že hlavní důvod, proč Nepálci **dodržují** tradice je **přítomnost rodiny** a možnost být spolu.

Svátky slavím se svou rodinou, ženy si oblékají Sári, protože se jedná o slavnostní příležitost - není to však typické pro každou ženu, záleží na tom, z jakého nepálského regionu pochází (I3).

Scházíme se celá rodina ze všech koutů republiky, zvykem je hodně jíst, pít a tančit, zpíváme své tradiční oblíbené písně (I1).

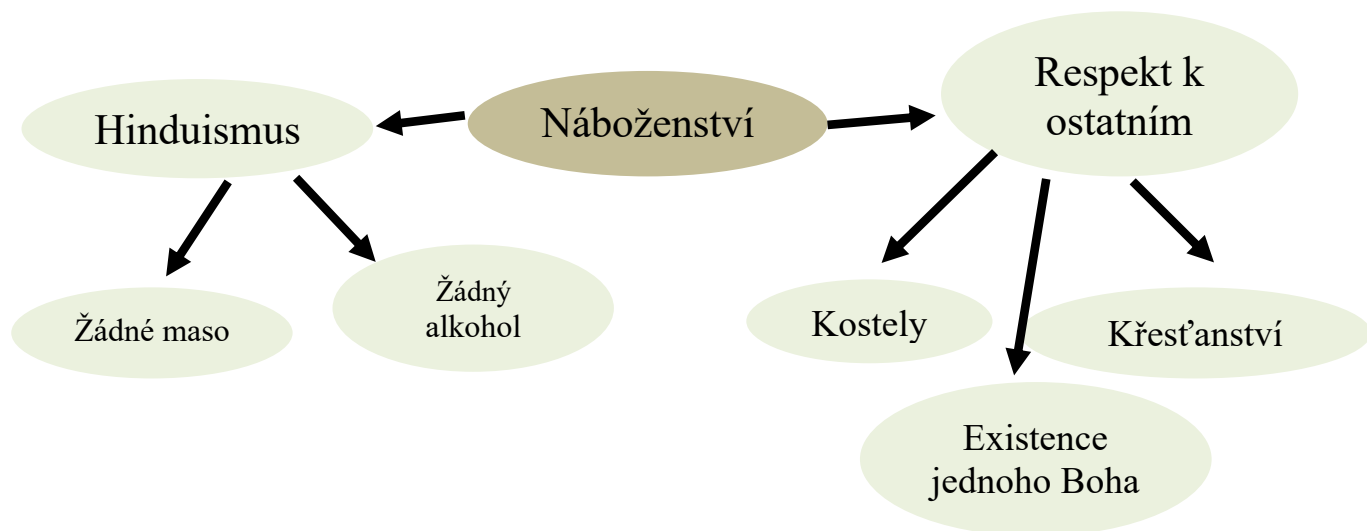
Nejdůležitější svátek je pro „Vijaga Dashimi“, který slavíme v říjnu a vždy se slaví v domě nejstaršího z rodu, protože je nejváženější a příchod hostů do domu symbolizuje štěstí (I7, I8)

Slavíme svátky sourozenců, kdy se musí vždy sejít sourozenci a předat si dary, u nás neznáme frázi „všechno nejlepší k narozeninám“ - nahrazujeme ji tímto svátkem sourozenců (I2)

Oproti tomu informanti, kteří **nejsou v ČR se svou rodinou** svátky a tradice neslaví a **nedodržují**, rodina je pro ně totiž nejvyšší hodnota.

Svátky neslavím, protože nežiji v České republice se svou rodinou, jsme zvyklý je slavit v rodinném kruhu, bez ostatních to nemá smysl (I4, I5, I6).

Obrázek č. 11 - Náboženství

Zdroj: vlastní zpracování

Další otázka se týkala náboženství. Informanti byli dotazováni na otázku, jaké vyznávají náboženství. Odpovědi byly různé a překvapivé.

Informanti odpovídali, že **respektují ostatní náboženství**:

Náboženství nerozlišuji, věřím, že Bůh je jen jeden a tím pádem vyznávám všechna náboženství (I2).

Vyznávají Hinduismus, ale respektuji lidi, kteří vyznávají jiné náboženství, v neděli chodím občas do kostela (I1).

Ve své rodině máme i Nepálce, který je křesťan a respektujeme ho (I7).

Ostatní informanti vyznávají **pouze hinduistickou víru**, a dokonce dodržují tradice s ní spojené:

I3, I4, I5, I6, I8 vyznávají jen a pouze hinduistickou víru a dodržují tradice s ní spojené, tudíž nejí vepřové ani hovězí maso a denně se modlí. I3 nepije ani alkohol.

Odlišnosti tradic mimo zemi původu

Jaké nepálské tradice se snažíte dodržovat v ČR a co děláte jinak?

Bylo zjištěno, že i přes nemožnost dodržovat všechny tradice v plném rozsahu, kvůli velké pracovní vytíženosti si Nepálci vytvářejí vlastní tradice, které jim tento deficit částečně nahrazují a to tak, že se **stmeluje rodina**:

Máme rodinnou tradici, že chodíme každou neděli na oběd do italské restaurace, protože v neděli má totiž volno celá rodina (I1, I2).

Naši neobvyklou tradicí, která se v Nepálu vůbec nestaví je to, že oslavujeme narozeniny každého z rodiny (I3).

Slavíme české Vánoce, dáváme si dárky, máme umělý stromek, což není úplně typické pro Nepálce (I8).

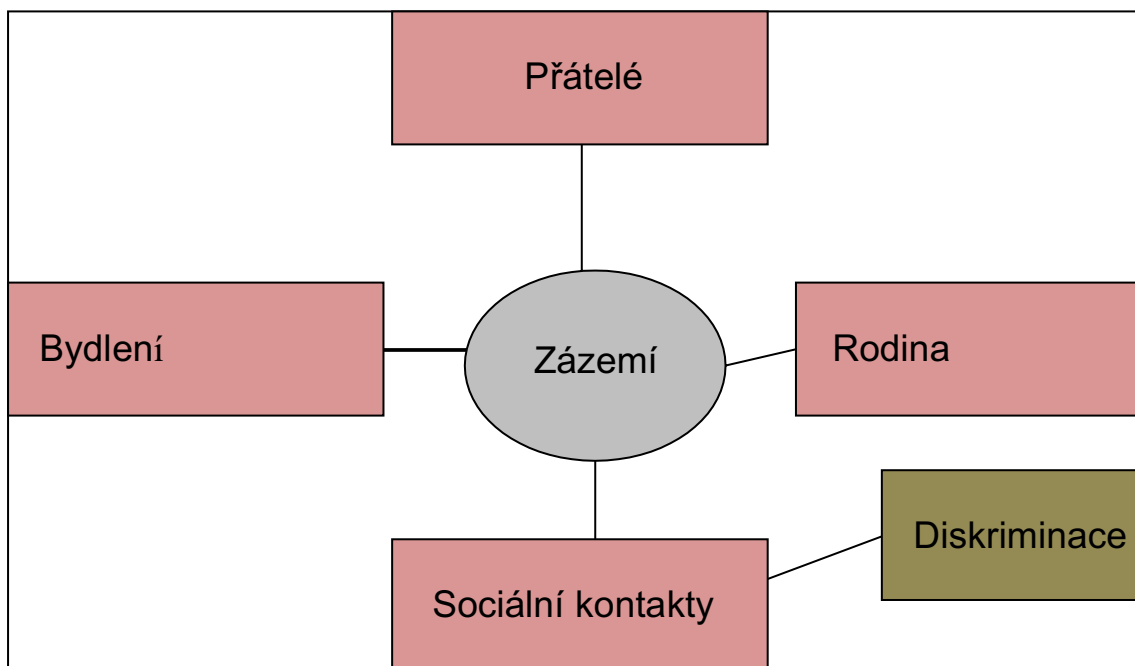
Tradičně se scházíme, žehnáme si a hrajeme spolu různé karetní hry, vydrží u nich sedět celé hodiny a povídají si, velmi se tím baví (I7).

Z odpovědí informantů je zřejmé, že někteří si vytváří a dodržují své **individuální zvyky a tradice**. Někteří si nimi částečně nahrazují své národní tradice, pro které nemají prostor.

Každé pondělí nejím nic jiného, než ovoce, myslím, že je to zdravé a už to dělám pár let (I3).

Vždy v pátek nepiji alkohol a nejím maso, snažím se tak alespoň částečně ctít svou víru (I5).

Obrázek č. 12 – Zázemí v ČR

Zdroj: Vlastní zpracování

Toto kódování v oblasti zázemí je rozděleno do oblasti bydlení, rodiny a přátel, dále oblasti sociálních kontaktů, ze kterých může vyplývat i diskriminace, ke které nejčastěji dochází, když se lidé snaží socializovat, ať už v práci nebo při chození do společnosti: *Často se mi stává, že jsou lidé odtažití, např. když přijdu do baru. Setkávám se se špatnými a divnými pohledy (I6).*

Bydlení

Pro zjišťování oblasti bydlení byly důležité informace týkající se kvality bydlení a spokojenosti s bydlením. Informanti byli dotazováni na otázky, zda by si přáli bydlet jinak či něco na bydlení změnit. Byly zjišťovány i sousedské vztahy mezi informanty a jejich sousedy.

Spokojenost s bydlením

Jste spokojeni se svým bydlením v Českých Budějovicích? Pokud ne, tak co byste změnili?

Tabulka č. 13 - Hodnocení informantů ohledně bydlení

Informant	Spokojenost s bydlením	Přání něco změnit
I1 - obsluha restaurace	ANO	-
I2 - obsluha restaurace	ANO	-
I1-obsluha restaurace/prezidentka NRNA	ANO	-
I4 - IT technik	ANO	-
I5 - projektový manažer	ANO	-
I6 - IT manažer	ANO	-
I7 - student (brigády)	ANO	-
I8 - obsluha restaurace	ANO	-

Zdroj: Vlastní zpracování

Z odpovědí informantů na otázku týkající se spokojenosti bydlení byla zpracována tabulka č. 3, ze které je zřejmé, že jsou informanti spokojeni se svým bydlením. Nikdo z nich by nechtěl na svém bydlení nic měnit, ve všem jim vyhovuje.

Další kódování v oblasti bydlení se týká **sousedských vztahů**. Informanti byli dotazováni, jaké národnosti jsou jejich sousedé a jaké s nimi mají vztahy. Z výpovědí informantů lze rozdělit sousedské vztahy na:

a) přátelské

I1, I2, I7 žijí spolu se svými krajany, nebo členy rodiny a mají výborné vztahy, přáteli se spolu. *Mám pár českých sousedů a mám je moc ráda. Často spolu trávíme čas, rozumíme*

si (I3). Moji sousedé jsou pouze Češi, se kterými se přátelím, ale mluvíme spolu německy, jsem za ně rád, někdy chodíme s jejich rodinou na badminton (I4).

b) neutrální

I5 a I6 mají pouze české sousedy, ale nemají s nimi žádný vztah, řeší spolu pouze provozní záležitosti.

Mám české sousedy, ale nepřátelím se s nimi. Pouze vedle sebe bydlíme, jsou už trochu starší a neumí anglicky, moc bychom si nepopovídali. Jednou jsem si ale k nim šel půjčit telefon, protože jsem si zabouchl klíče v bytě a musel jsem volat správci domu, bylo to vtipné, trvalo hodně dlouho, než mi ho půjčili, protože vůbec nevěděli, co potřebuji (I8).

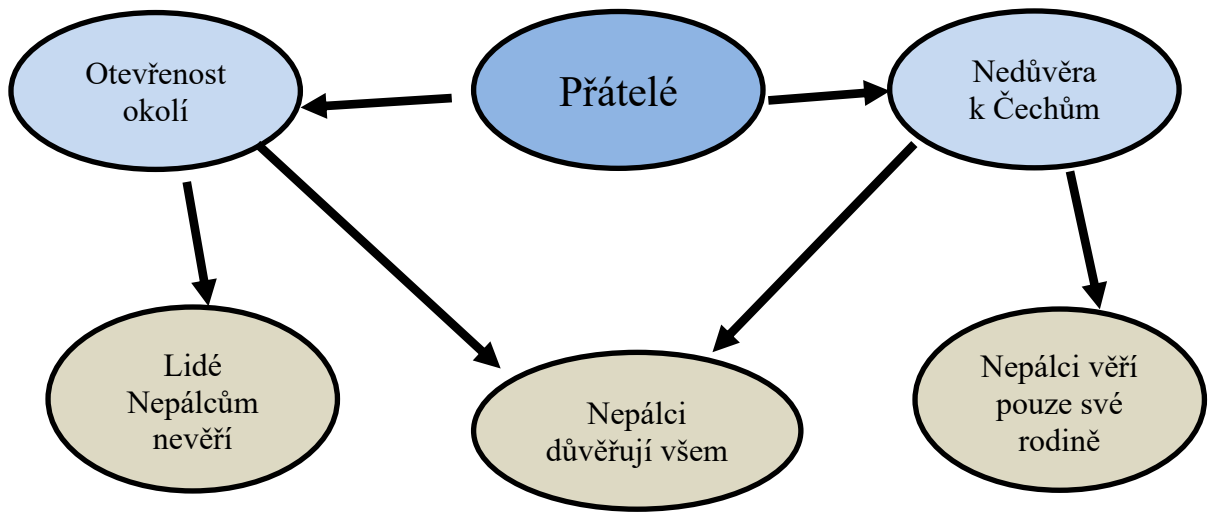
Tabulka č. 14 - Hodnocení informantů týkající se sousedských vztahů

Informant	Jaké národnosti jsou Vaši sousedé?	Vztahy přátelské/neutrální
I1 - obsluha restaurace	Nepálci	přátelské
I2 - obsluha restaurace	Nepálci	přátelské
I1-obsluha restaurace/prezidentka NRNA	České	přátelské
I4 - IT technik	České	neutrální
I5 - projektový manažer	České	přátelské
I6 - IT manažer	České	neutrální
I7 - student (brigády)	České	přátelské
I8 - obsluha restaurace	České	přátelské

Zdroj: Vlastní zpracování

Přátelé

Obrázek č. 15 - Přátelské vztahy

Zdroj: Vlastní zpracování

V další části bylo zjišťováno, zda se Nepálci přátelí jen mezi sebou nebo zda mají i přátele mezi Čechy. Dále jak vnímají přátelství a koho považují za přítele. Z tohoto kódování vyplývá, že jsou Nepálci, kteří jsou otevřeni okolí, ale lidé jim přesto nevěří. Dále jsou Nepálci, kteří důvěřují jen své rodině a Nepálci, kteří důvěřují všem stejně.

Z odpovědí některých informantů vyplývá, že jsou otevřeni a schopni navazování kontaktů pouze se svými krajany, protože **Čechům nedůvěřují, věří pouze rodině a svým krajanům**, měřítkem důvěry byla zvolena otázka, o kolika lidech si Nepálci myslí, že by jim půjčil někdo peníze: *V komunitě je každý přítel. Nemám žádné české kamarády, věřím jen lidem z Nepálu, nikdo jiný by nepomohl (I2).*

Mám hodně přátel mezi svými lidmi v komunitě, mezi Čechy nikoho. Věřím hlavně bratrovi a švagrové. V rodině by mi půjčili peníze tak tři lidé určitě (I8).

Spíš ve své komunitě mám přátele, mezi Čechy mám jednoho člověka, který je můj kamarád. Měl jsem hodně přátel z Brna. Podle mě jsou jihočeši falešní v porovnání s jiným krajem ČR. A jinak peníze by mi půjčila rodina v každém případě (I7)

Jsou však Nepálci, kteří jsou **otevřeni okolí** a jako přitele vnímají Čecha nebo Nepálce bez rozdílu: *Důvěřuji svojí rodině, lidem z Nepálu, ale můžu věřit i lidem, kteří žijí v Českých Budějovicích, mám mezi nimi přátele. U 7 lidí jsem si jistý, že by mi půjčili peníze (I1).*

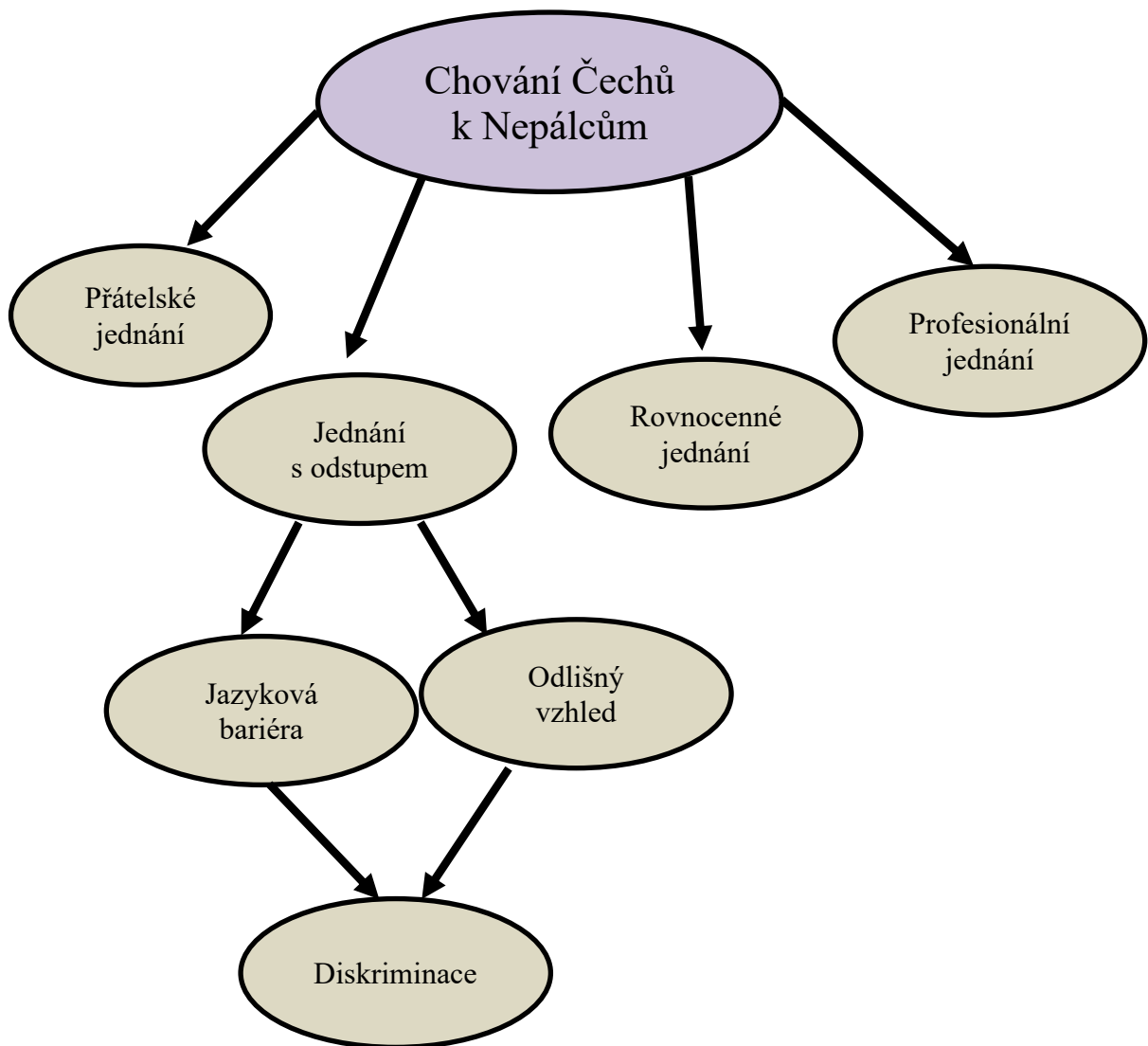
Já to nerozlišuji. Mám kamarády různých národností a všem důvěřuji stejně. Potkávám v práci hodně lidí, se kterými se stýkám i ve svém volnu. Mám spoustu přátel mezi Nepálci, Čechy i ostatními cizinci Nezáleží na národu, jsou dobří lidé a špatní. Myslím si, že minimálně 10 lidí by mi půjčilo peníze (I3).

Mám dostatek přátel hlavně mezi kolegy v práci, jsou dobří. Někteří sousedi jsou také kamarádi. Věřím lidem, kteří jsou ke mně otevření a myslím, že by mi pomohl každý z mých kolegů. Musel bych mít ale perfektní důvod k tomu, aby mi někdo půjčil peníze (I4).

Někteří z informantů jsou i přes snahu přátelit se s ostatními **pro své okolí nedůvěryhodní:**

V mém okolí jsem jediný cizinec, v práci se bavím s pár lidmi, jsou moc milí. Peníze by mi půjčili tak dva nebo tři lidi, které vidím často. Musel bych mít ale perfektní důvod (I6).

Obrázek č. 16 - Sociální kontakty

Zdroj: Vlastní zpracování

Cílem této části bylo zjistit, jak probíhá sociální integrace Nepálců do společnosti z pohledu toho, jak se k nim chovají Češi. Byly zjišťovány odpovědi na otázky, jak se k dotazovaným Češi chovají, jak se k nim chovají zaměstnanci úřadů, na které musí docházet. Byly zjištěny různé způsoby jednání, ze kterých může vyplývat i diskriminace.

Nepálci žijící v Českých Budějovicích se často setkávají s lidmi a lidé se k nim chovají různými způsoby. Informanti hodnotí chování Čechů v největším počtu pozitivně, a to velmi **přátelské jednání**:

Informanti hodnotili chování Čechů jako velmi dobré: *Chovají se dobře, jsou přátelský i mimo restaurace (11).*

I když se Češi k Nepálcům chovají přátelsky, přesto někteří z informantů zaznamenali, že s nimi Češi **jednají s odstupem**:

I4, I5 a I6 uvedli, že se nestává, že by je někdo oslovil první, vždy musí začínat konverzaci oni, poté se ale dokáží mile bavit.

Jde to, s někým si občas dobře popovídám. Ještě se mi ale nestalo, že by za mnou někdo přišel jako první a začal si se mnou povídat, vždycky musím přijít a začít komunikovat já. Myslím, že hlavní důvod, proč se mnou lidi nemluví je jazyk, bojí se totiž mluvit anglicky (14).

V práci jsou všichni skvělí, ale když jdu ven, tak většina lidí neví, co tady dělám a proč jsem tady a kde pracuji. Občas mám pocit, že na mě divně koukají, pak se ale třeba zeptají odkud jsem a co tady v Českých Budějovicích dělám (16).

Informanti často v běžném životě nebo v práci zaznamenávají při komunikaci s Čechy **rovnocenné jednání**: *Já si myslím, že lidé se ke mně chovají tak, jak se chovám já k nim. Já se chovám ke všem mile, a ještě se mi nestalo, že by byl někdo na mě drzý nebo mě nějak urážel. Lidé mi spíš vždy pomůžou a vyslechnou mě. Jsou nápomocní (13).*

Chovají se normálně. S cizími lidmi si nemám co říct. Ale naopak je spousta lidí, které znám ze školy. Hodně lidí si mě pamatuje a hlásí se ke mně (18).

V práci se kolegové Češi chovají skvěle. Venku se také chovají dobře, ale občas si ze mě dělají srandu. Mě to nevádí, směju se s nimi. Jsou milí a když potřebuju s něčím pomoci, tak mi vždycky pomohou (15).

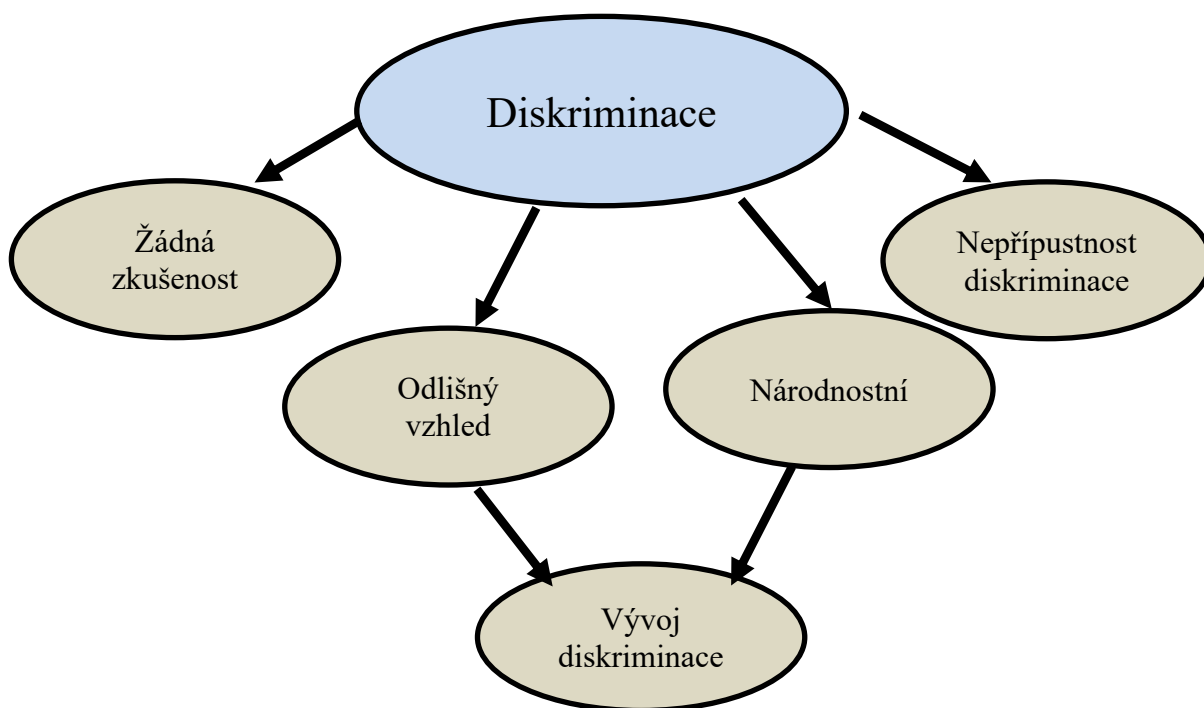
Na otázku, jak se k nim Češi chovají na úřadech všichni odpověděli, že „dobře“. Informanti však na úřady chodí s tlumočníkem, který překládá informace, protože pracovníci často neumí anglicky. I přes výraznou jazykovou bariéru mají cizinci možnost

posoudit chování úředníků. Často hodnotí, že se **pracovníci chovají velmi profesionálně**.

Informanti dochází na schůzky se svými asistenty, kteří jim tlumočí potřebné informace. Oslovují je sami a následně jim platí za jejich služby, jiní je však doprovází automaticky v rámci podniku, protože jsou v daném podniku zaměstnáni.

Chování úředníků hodnotí informanti pozitivně: *Chovají se dobře, nevadí jim, že komunikují přes asistentku (I1). Zaměstnanci jsou v pohodě jsou vždy milí a snaží se pomoci, doprovázím tam své kolegy, kteří neumí česky (I7). Zaměstnanci jsou milý, ale komunikují přes asistentku, kterou mi platí v práci, jinak bych se s nimi nedomluvil (I6).*

Obrázek č. 17 - Diskriminace

Zdroj: Vlastní zpracování

V poslední části byla zkoumána diskriminace. Bylo zjišťováno, zda se někdo z informantů setkává s diskriminací. Každý z informantů byl dotazován na otázku, zda se setkal někdy s diskriminací a případně popis situace. Byl zaznamenán i vývoj diskriminace.

Bylo zjištěno, že někteří z informantů nemají **žádnou zkušenost s diskriminací**:

Nemám žádnou zkušenost s diskriminací (I2). Nesetkal jsem se s diskriminací (I7).

A jsou lidé, kteří si **nepřipouští**, že by se jich mohla diskriminace někdy dotknout:

Já se s diskriminací potkat nemůžu, protože se ke všem lidem chovám mile, tak není důvod, aby byl na mě někdo zlý nebo se mi posmíval (I3).

Nejčastěji bývají informanti diskriminováni z důvodu **odlišného vzhledu**. Stávají se jim nepříjemné situace v důsledku jiné barvy pleti:

Stává se mi, že když pozvu dívku na drink, tak mě odmítne a řekne mi, ať jdu pryč, že jsem divný nebo tmavý. Asi hodně dělá opilost, ale vadí mi to (I5).

Často se mi stává, že jsou lidé odtažití, např. když přijdu do baru. Setkávám se se špatnými a divnými pohledy (I6).

Nikdy se mi nestalo nic zvláštního, když nepočítám divné pohledy, se kterými se setkávám všude (I7).

Jeden z informantů se dokonce setkává s **diskriminací kvůli jeho národnosti**:

Je to ale běžné, zrovna před týdnem na mě spustila opilá paní v tramvaji s řečmi, že se mám vrátit do „bombaje“ atd. Tyto věci ale neřeším. Pro nás je to normální a nemůžeme to řešit. Neděje se to ale nějak pravidelně (I7).

Dobrou zprávou je to, že se diskriminace v ČR a po celém světě **vyvíjí**, jak uvedl:

Když jsem byl malý, tak jsem nesl nějaké poznámky špatně, např. když mě prodavačka nepustila do obchodu. Stalo se mi také, že když jsem vešel do obchodu, hned za mnou chodil security. S diskriminací jsem se setkal např. už na základní škole, kdy mě neměla ráda paní učitelka. bylo to hodně nepříjemné, teď už si nikdo ale nic takového nedovolí. Dnes už je ale situace úplně jiná než před deseti lety. Společnost se naštěstí vyvíjí (I7).

7 DISKUZE

Cílem práce bylo zjistit, jak jsou Nepálci žijící v Českých Budějovicích integrováni ve vybraných oblastech (jazykové znalosti, vzdělání, práce, začlenění do komunity v jejich místě bydliště). Dalším cílem bylo popsat, jak udržují své kulturní zvyky, tradice, eventuálně náboženství. Zjistit, zda a jak využívají sociální služby nabízené vybranými organizacemi v Českých Budějovicích.

Výzkumu se zúčastnilo celkem 8 osob, z nichž 7 bylo pohlaví mužského a 1 osoba pohlaví ženského. Získat informace od představitelů nepálské národnosti nebylo snadné. V Českých Budějovicích žije podle MVČR (2020) 39 Nepálců. Výzkum vždy probíhal v přirozeném prostředí informantů, buď v jejich zaměstnání nebo na jejich oblíbených místech, kde tráví volný čas.

Ná základě výzkumných otázek se podařilo zjistit, jak probíhá integrace v oblasti jazykové, pracovní, kulturní či v oblasti sociálních vztahů. Tyto oblasti jsou pro cizince velmi důležité. Koncepce integrace cizinců (2019) popisuje tyto oblasti integrace: znalost českého jazyka, sociokulturní orientace ve společnosti, vztahy mezi komunitami, ekonomická a sociální soběstačnost, princip postupného nabývání práv cizinců, z něhož plyne postupné získávání vyšších pobytových statusů na území ČR.

Na začátku práce se podařilo zachytit důvody migrace do ČR, kterými byly různé osobní důvody. Každý informant přišel do České republiky legálním způsobem. Důvody pro přestěhování z Nepálu jsou nejčastěji pracovní, protože v Nepálu mají problém se získáním zaměstnání. Druhým nejčastějším důvodem je příchod lidí z Nepálu za rodinou, která zde už pracuje. Celkově jsou v České republice lepší životní podmínky, než v Nepálu. Rákoczyová a Trbola (2009) uvádí ve své knize, že Česká republika má díky své geografické poloze, ekonomické a politické situaci velmi specifický status.

Účastníci výzkumu byli rozděleni do tří skupin podle toho, kde žijí a pracují. Komunitou č. 1 byli označeni zaměstnanci Indické restaurace č. 1 v Českých Budějovicích, kde jsem se dotazovala celkem tři informantů, a to dvou mužů a jedné ženy. Více informantů nebylo nutné zkoumat, protože v dané komunitě mají zaběhlé zvyky, trávení volného času, dodržování rodinných tradic. Komunitou č. 2 byli označeni informanti, kteří žijí v Českých Budějovicích a pracují v továrně. Z této komunity byli osloveni celkem tři muži. Z dané komunity nemohla být oslovena žádná žena, protože mezi sebou žádnou nemají. Poslední

komunitou č. 3 byli označeni zaměstnanci indické restaurace č. 2 v Českých Budějovicích. Protože se jedná o méně početnější skupinu, byly provedeny pouze dva rozhovory.

1) Český jazyk

Dle Koncepce integrace cizinců (2019) je český jazyk a schopnost porozumět majoritní společnosti a zpětně reagovat základ pro úspěšnou integraci.

Pro zkoumání znalosti českého jazyka dotazovaných byly v této práci používané otázky zaměřující se na znalost jazyka. Bylo zjištěno, že kromě jednoho informanta, konkrétně I7, který v ČR chodil už na základní školu, poté gymnásium a na vysokou školu, tak nikdo jiný není schopen komunikovat v českém jazyce. Přesto, že celkem 5 informantů pracuje jako obsluha restaurace, nemají takové znalosti, aby mohli běžně komunikovat. Zbylí tři informanti komunikují v práci anglicky či německy. Informant č. 7, který má vystudovanou vysokou školu uvedl, že přesto má problémy s gramatikou a často mu dělají problém i jednoduchá slova.

2) Ekonomická soběstačnost

Do kapitoly ekonomické soběstačnosti lze dle výzkumu zařadit zaměstnání (případně studium). Dále bylo zkoumáno, jak se do daného zaměstnání dostali a jak je náročné. Celkem 3 informanti (I4, I5, I6) získali zaměstnání tak, že byli převedeni v rámci jedné firmy do České republiky, zůstali na stejných pracovních pozicích, ale vykonávají zaměstnání v jiné zemi. Čtyři informanti, kteří pracují jako obsluha restaurace přišli do České republiky pracovat do restaurace cíleně, protože už zde pracovali jejich rodinní příslušníci či známí. Informanti I1 a I2 přišli za svým bratrancem, který otevíral restauraci a začali u něho pracovat. Informantka I3 přišla za svým manželem, aby mu pomohla s otevřením restaurace, ve které nyní pracuje. Informant I8 přišel za svou rodinou, protože ho do ČR za práci poslal jeho otec. Jediný informant (I7), který studuje na vysoké škole přišel do České republiky jako malý chlapec a začal chodit do první třídy základní školy. Informanti tedy nejčastěji přicházejí z důvodu lepších pracovních podmínek. Toto tvrdí i Rákoczyová a Trbola (2009), kteří popisují, že nejvíce přitahujícím faktorem je pro cizince poptávka po práci a příznivější ekonomické podmínky.

S diskriminací se v práci neseťkávají, setkával se s ní informant I7, když chodil na základní školu. Setkával se s různými posměšky a nadávkami, a to i od vyučujících, kdy ho paní učitelka přirovnávala k romům a navrhovala mu, ať přejde na zvláštní školu. Informanti (I4,

I5, I6) vnímají jako diskriminaci různé posměšky, odmítnutí jejich osoby či nepříjemné pohledy. Stává se jim to nejvíce v klubech, když se chtějí s někým seznámit a v opilosti jsou na ně někteří lidé hrubí a uráží je: *Stává se mi, že když pozvu dívku na drink, tak mě odmítne a řekne mi, ať jdu pryč, že jsem divný nebo tmavý. Asi hodně dělá opilost, ale vadí mi to (I5).*

3) Sociokulturní oblast

V této oblasti integrace byl výzkum zaměřen na tradice a zvyky Nepálců, a hlavně na to, jakým způsobem je dodržují v České republice. Bylo zjištěno, že tradice jsou pro Nepálce velmi významné. Popisovali, jak slaví své tradiční svátky v Nepálu a jak je slaví v ČR: *Scházíme se celá rodina ze všech koutů republiky, zvykem je hodně jíst, pít a tančit, zpíváme své tradiční oblíbené písně (I1).* Vavroušková (2008) popisuje svátek Holi, který symbolizuje svátek jara a barev. Ten je mezi Nepálci velmi oblíbený a slaví ho každý rok v březnu či dubnu tak, že se polévají barevnou vodou. Dále se ukázalo, že nejdůležitější je pro ně přítomnost rodiny, tudíž když nemají rodinu v ČR, tak svátky neslaví: *Svátky neslavím, protože nežiji v České republice se svou rodinou, jsme zvyklí je slavit v rodinném kruhu, bez ostatních to nemá smysl (I6).* Některé své svátky si upravili a někteří začali slavit dokonce Vánoce s českými tradicemi. Další Nepálci začali v České republice slavit i narozeniny, což není pro jejich národ vůbec typické. Objasnňovali i své nově utvořené tradice, které jím nahrazují ty zaběhlé z Nepálu: *Každé pondělí nejím nic jiného, než ovoce, myslím, že je to zdravé a už to dělám pár let (I3).* Dále v této oblasti popisovali, jak tráví svůj volný čas, přičemž bylo zjištěno, že jsou velmi aktivní (aktivně sportují, chodí plavat, hrají volejbal, kriket, bowling a cestují po České republice).

Dále byl výzkum zaměřen na náboženství. Zajímavým zjištěním bylo to, že ne všichni Nepálci vyznávají pouze Hinduismus. Některí jsou otevření všem světovým náboženstvím a respektují je: *Vyznávají Hinduismus, ale respektují lidi, kteří vyznávají jiné náboženství, v neděli chodím občas do kostela (I1).* Jiní však vyznávají pouze Hinduismus a snaží se dodržovat některé tradice s ním spojené (odmítají vepřové i hovězí maso, nepijí alkohol). Lidé vyznávající Hinduismus často věří ve velkého ducha, který je všude kolem Ganeri (2017).

4) Sociální vztahy

V oblasti sociálních vztahů bylo zjišťováno, zda mají Nepálci, kteří žijí v Českých Budějovicích, dostatek přátel. Výzkum ukázal, na koho se informanti obrací, když potřebují pomoci či komu nejvíce důvěřují. V tomto případě jsou Nepálci často nedůvěřiví k Čechům a obrací se na své blízké a rodinu: *V komunitě je každý přítel. Nemám žádné české kamarády, věřím jen lidem z Nepálu, nikdo jiný by nepomohl (I2)*. Dalším zkoumaným jevem v této oblasti byly sousedské vztahy. Bylo zjištěno, že nikdo z informantů nemá se sousedy špatné vztahy, buď jsou přátelské, anebo neutrální: *Mám pár českých sousedů a mám je moc ráda. Často spolu trávíme čas, rozumíme si (I3)*. Dále byli informanti dotazováni, jak se k nim chovají pracovníci úřadů, zejména OAMP, přičemž jsou s chováním zaměstnanců všichni dotazovaní spokojeni.

V rámci této oblasti bylo zjištěno, že informanti téměř vůbec nevyužívají sociální služby, které jsou ve městě nabízeny. Při představě sociálních služeb je napadá pouze MHD. V některých případech mohou využívání sociálních služeb komplikovat vzdálenosti, to však není případ Českých Budějovic, kde mají cizinci sociální služby na dosah. Někteří o nich slyšeli, ale nepotřebují je, což je způsobené tím, že žijí v komunitách, a když potřebují pomoci, mají se na koho obrátit ve své komunitě nebo v rodině: *Vím, že jsou služby, které podporují cizince, ale nic nepotřebuju, se vším pomůže rodina (I2)*. Jiní jsou však dezinformovaní a o nabízených službách nikdy neslyšeli: *Nevyužívám žádné služby, ani jsem o žádných nikdy neslyšel (I5)*.

8 ZÁVĚR

V současnosti je migrace nebo integrace cizinců výrazným předmětem zájmu společnosti. Dnes se zabývá cizinci čím dál víc médií, vědců, veřejnosti, politiků a samozřejmě také zaměstnavatelů. Česká republika se v posledních letech stává cílovou zemí migrace. Míří sem spousta cizinců, kteří jsou ochotni pracovat i na pozicích, kde se jim nedostane takového platového ohodnocení za poměrně fyzicky náročnou práci.

Cílem práce bylo zjistit, jak jsou Nepálci žijící v Českých Budějovicích integrováni ve vybraných oblastech (jazykové znalosti, vzdělání, práce, začlenění do komunity v jejich místě bydliště). Dalším cílem bylo popsat, jak udržují své kulturní zvyky, tradice, eventuálně náboženství. Zjistit, zda a jak využívají sociální služby nabízené vybranými organizacemi v Českých Budějovicích. Pro výzkumnou část bakalářské práce byla zvolena kvalitativní výzkumná strategie prováděná technikou rozhovoru podle návodu. Pro získání informací byla využita technika dotazování. Data byla zpracována technikou tužka a papír.

Výzkumu se zúčastnilo celkem 8 informantů, z nich 7 osob mužského pohlaví a jedna osoba pohlaví ženského. Při provádění rozhovorů se odpovědi opakovaly a nebylo možné vytvořit jiné, nové kódy, proto bylo možné výzkum zastavit v tomto počtu. Informanti byli osloveni osobně, přes sociální sítě (facebook, instagram) nebo telefonicky, někteří z oslovených informantů se však odmítli rozhovorů zúčastnit.

Pro výzkumnou část byly stanoveny dvě výzkumné otázky: „Jak jsou Nepálci ve vybraných oblastech integrováni?“ a "Jak Nepálci udržují své kulturní zvyky, tradice a náboženství?“

Výsledky práce ukázaly, že každý cizinec si prochází procesem integrace, ale každý cizinec přichází z jiného důvodu a také se začleňuje jiným způsobem.

Z výzkumu vyplynulo, jak jsou Nepálci integrováni ve vybraných oblastech, kterými rozumíme zejména práci, jazykové znalosti, vzdělání, začlenění do komunity v jejich místě bydliště. Bylo zjištěno, že cizinci v jazykové oblasti nejsou zdatní, proto je potkávají různé nepříjemnosti a situace, kde opravdu potřebují rozumět musí řešit asistenty či tlumočnický, například, když musí docházet na úřady. Co se týče kulturní oblasti, jsou velmi zajímaví a často i otevření zkoušet a učit se novým zvykům a tradicím, i přes to, že na své tradice jsou velmi hrdí. Oblast ekonomická je pro Nepálce určitě zajímavější v České republice než

v Nepálu, mají lepší možnost uplatnění a tím pádem lepší životní úroveň. V oblasti sociální touží po setkávání s místním obyvatelstvem, ale i se svými krajany. Bylo zjišťováno, zda a jakým způsobem využívají sociální služby, které jsou nabízeny v Českých Budějovicích. Výzkum ukázal, že informanti téměř nevyužívají sociální služby, což je často způsobené tím, že jsou neinformovaní. Dalším důvodem, proč sociální služby nevyužívají, je to, že mají kvalitně vybudované zázemí. Bylo zajímavé sledovat, jakým způsobem se snaží informanti integrovat. Přestože se každý začleňuje jiným způsobem, mají mnoho společného a překonávají obdobné překážky.

Z výzkumu vyplynulo, že Nepálci žijící v Českých Budějovicích dodržují své zvyky, tradice a náboženství v kruhu své rodiny, protože rodina je pro ně nejdůležitější. Z výsledků však vyplývá, že jsou Nepálci, kteří žádné tradice nedodržují, a to z toho důvodu, že zde žijí bez své rodiny.

Na základě vlastních zkušeností sdíleli informanti své doporučení, jak a kde se nejlépe naučit český jazyk. Informanti doporučili návštěvy jazykových škol, komunikaci s místním obyvatelstvem, posezení na veřejnosti či porozhlédnutí se po zaměstnání, kde se mluví česky.

Přínosem práce je popis integrace Nepálců v Českých Budějovicích s možností nahlédnutí do jejich prožívání, snaze najít si přátele a užívat si života i v pro ně neznámé zemi. Dalším přínosem je charakteristika vybudovaného zázemí, které si zde Nepálci vytvořili. Někteří Nepálci jsou dezinformováni v oblasti nabízených sociálních služeb. Tato práce může sloužit jako depistáž pro pracovníky neziskových organizací, kteří by se eventuálně mohli snažit o navázání spolupráce s Nepálci a pomoci jim s odstraňováním bariér při integraci.

9 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- 1) BARŠA, P., 2003. *Politická teorie multikulturalismu*. 2. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury. 348 s. ISBN 80-7325- 020-9.
- 2) BARŠOVÁ, A., BARŠA, P., 2005. *Přistěhovalectví a liberální stát: imigrační a integrační politiky v USA, západní Evropě a Česku*. 1.. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, Mezinárodní politologický ústav. 308 s. ISBN 8021038756.
- 3) BERTRAM, C. BRUCE, 2018. *Progressive Education in Nepal: The Community is the Curriculum*. Morrisville, NC: Lulu Press, Inc. 144 s. ISBN 978-0-359-18244-2
- 4) BIRKENHOLTZ, V., 2018. *Reciting the Goddess Narratives of Place and the Making of Hinduism in Nepal*. New York: Sheridan Books, Inc. 344 s. ISBN 978-0-19-934116-0.
- 5) BISTA, K., SHARMA, S., RABY, L., 2020. *Higher Education in Nepal, Policies and Perspectives*. Galliard: Apex CoVantage LLC. 294 s. ISBN 978- 1-351-13920-4.
- 6) BREKKE, T., 2019. *The Oxford History of Hinduism, Modern Hinduism*. 1. vyd. New York: Oxford University Press. 336 s. ISBN 978-0-19-879083-9.
- 7) *Cizinci s povoleným pobytem*, MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2020. [datový soubor]. [cit. 2020-03-18]. Dostupné z <https://www.mvcr.cz/clanek/cizinci-s-povolenym-pobytem.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>
- 8) *Cizinci v České republice*, ČSÚ, 2019 [online]. [cit. 2019-10-22] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/cizinci/cizinci-pocet-cizincu>.
- 9) COLLIER, P., 2017. *Jak Migrace mění náš svět*. 622. vyd. Praha: Libri. 258 s. ISBN 978-80-7277-557-6.
- 10) DISMAN, M., 2011. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. 4. vydání. Praha: Karolinum. 285 s. ISBN 978-80-246-1966-8.
- 11) EUROSTAT, 2015. *Acquisition of citizenship in the EU* [online]. [cit. 2020-04-07]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/6897702/3-01072015-AP-EN.pdf/2bbb6946-d2ba-48e9-be57-4c226cd8f6c9>
- 12) FILIPÍNSKÝ et. al., 2003. *Dějiny Bangladéše, Bhútánu, Malediv, Nepálu, Pákistánu a Srí Lanky*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 471 s. ISBN 80-7106-647-8.

- 13) GANERI, A., 2017. *Religions Around the World Hinduism*. Oxford: Capstone Global Library 64 s. ISBN 978-1-4747-4214-6.
- 14) GAUTAM, T., 2008. Migration and the Problem of Old Age People in Nepal. *Dhaulagiri Journal of Sociology and Anthropology*. (2), 145-160, doi: 10.3126/dsaj.v2i0.1361.
- 15) GENTLE, P., NARAYAN M., 2020. Climate change, poverty and livelihoods: adaptation practices by rural mountain communities in Nepal. *Environmental Science & Policy*. (21), 24-34. doi: 10.1016/j.envsci.2012.03.007.
- 16) HENDL, J., 2016. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 4. vydání. Praha: Portál. 437 s. ISBN 978-80-262-0982-9.
- 17) HENDRICKSON, Z., CAROL, R., 2020. Intimate Communication across Borders: Spousal Labor Migration and Recent Partner Communication about Family Planning in Nepal. *Marriage & Family Review*. 56(5), 470-490, doi: 10.1080/01494929.2020.1728004
- 18) HORÁKOVÁ, M., 1997. Problémy integrace etnických menšin. *Sociální politika*. 23(2), 5-7 s. ISSN 0049-0961.
- 19) INTEGračNÍ CENTRA, 2019 *Informace o projektu* [online]. [cit. 2019-10-28]. Dostupné z: <http://www.integracnicentra.cz>.
- 20) JANDOUREK, J., 2012. *Slovník sociologických pojmů*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s. 258 s. ISBN 978-80-247-3679-2.
- 21) KOLDINSKÁ, K., SCHEU, H., ŠTEFKO, M., 2016. *Sociální integrace cizinců*. 1. vyd. Praha: Auditorium. 350 s. ISBN 978-80-87284-60-5.
- 22) KUNWAR, L., 2017. Emigration of Nepalese People and Its Impact. *Economic Journal of Development Issues*. 19 (1-2), 77-82, doi: 10.3126/ejdi.v19i1-2.17705.
- 23) KUTNOHORSKÁ, J., 2009. *Výzkum v ošetrovatelství*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s. 176 s. ISBN 978-80-247-6654-6.
- 24) MARTIKAINEN, T., 2009. Religion, Immigrants and Integration. In: RÁKOCZYOVÁ, M., TRBOLA R., HOFÍREK, O., *Sociální integrace přistěhovalců v České republice*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), s. 309. ISBN 978-80-7419-023-0.
- 25) MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2015. *Terminologický slovník* [datový soubor]. [cit. 2019-10-18]. Dostupné z <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/slovnicek-pojmu.aspx>

- 26) MIOVSKÝ, M., 2010. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. 2. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s. 332 s. ISBN 80-247-1362-4.
- 27) MOHAN, S., 2020. Risk aversion and certification: Evidence from the Nepali tea fields. *World Development*. (129), 14-24, doi: 10.1016/j.worlddev.2020.104903.
- 28) NON – RESIDENT NEPALI ASSOCIATION, 2019 *About the Non-Resident Nepali Association (NRNA)* [online]. [cit. 2019-11-01]. Dostupné z: <https://www.nrna.org>
- 29) PARAJULI, D., DAS, T., 2013. Performance Of Community Schools In Nepal: A Macro Level Analysis. *International Journal Of Scientific & Technology Research Volume 2* (7), 152-153 s. ISSN 2277-8616.
- 30) PORADNA PRO CIZINCE A MIGRANTY, 2019 *Poskytované služby* [online]. [cit. 2019-10-30]. Dostupné z: <https://cizincicb.charita.cz/>
- 31) POSTUP PŘI REALIZACI AKTUALIZOVANÉ KONCEPCE INTEGRACE CIZINCŮ VE VZÁJEMNÉM RESPEKTU 2019. [online]. [cit.2019-10-22]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/zakladni-dokumenty-k-integracni-politice-ke-stazeni.aspx>
- 32) RÁKOCZYOVÁ, M., POŘÍZKOVÁ, H., Sociální integrace přistěhovalců – teoretická východiska výzkumu. In: RÁKOCZYOVÁ, M., TRBOLA R., HOFÍREK, O., *Sociální integrace přistěhovalců v České republice*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), s. 309. ISBN 978-80-7419-02-0.
- 33) RÁKOCZYOVÁ, M., TRBOLA, R., HOFÍREK, O., 2009. *Sociální integrace přistěhovalců v České republice*. 1. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství SLON. 310 s. ISBN 978-80-7419-023-0.
- 34) ŠTEFANČÍK, R., LENČ J., 2012. *Mladí migranti v slovenskej spoločnosti: Medzinárodná migrácia, moslimovia, štát a verejná mienka*. 1. vyd. Brno: Tribun EU. 244 s. ISBN 978-80-263-031-4.
- 35) ŠTEFKO, KOLDINSKÁ, 2013. *Sociální práva cizinců*. 1. vyd. Praha: Auditorium. 304 s. ISBN 978-80-7400-464-3.
- 36) TANKA, B., SUBBA, SINHA, A., 2016. *Nepali diaspora in a globalised era*. 1. vyd. Velká Británie: Taylor & Francis Ltd. 306 s. ISBN 978-1-138-92226-6.
- 37) The Official Portal of Government of Nepal, 2019. *Government* [online]. [cit. 2019-11-11]. Dostupné z: <https://nepal.gov.np:8443/NationalPortal/home>
- 38) UNITED STATES AGENCY FOR INTERNATIONAL DEVELOPMENT [USAID], 2016. *Our work* [online]. [cit. 2019-11-11]. Dostupné z: <https://www.usaid.gov/nepal/our-work>.

- 39) VAVROUŠKOVÁ, S., 2008. *Nepál*. 1. vyd. Praha: Libri, 125 s. ISBN 978-80-7277-383-1.
- 40) WALKER, I., 2013. *Vyzkumné metody a statistika*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing a.s. 224 s. ISBN 978-80-247-3920-5.
- 41) WALLENIOUS, T., 2017. *Challenging gender roles through STEM education in Nepal*. California. Diplomová práce. California State University, Long Beach Whitman College.
- 42) Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. 1999. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 106, s. 7386-7399. ISSN 1211-1244.
- 43) Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. 1999. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 106, s. 7406-7446. ISSN 1211-1244.

10 SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK

Graf č. 1 Cizinci podle státní příslušnosti v okresech Jihočeského kraje k 29.2.2020	9
Graf č. 2 Počet cizinců podle druhu pobytu	10
Graf č. 3 Pohlaví cizinců v Jihočeském kraji k 14.5.2019.....	11
Graf č. 4 Zaměstnaní cizinci v Jihočeském kraji k 14.5.2019	11
Graf č. 5 Zaměstnaní cizinci - živnostníci v Jihočeském kraji k 14. 5.2019	12

11 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 - Otázky pro rozhovor

Příloha 1

Otázky pro rozhovor podle návodu

A: SOCIODEMOGRAFICKÉ OTÁZKY

1. Uveďte svůj věk:
2. Jste:
 - a) muž
 - b) žena
3. Jak dlouho žijete v ČR?
4. Jak dlouho žijete v ČB?
5. Jaký máte typ pobytu?
6. Jaké máte vzdělání? (ZŠ, SŠ, VŠ; event. popište systém vzdělávání v zemi původu; jaké vzdělání jste získal/a v ČR)

B: SOCIÁLNÍ KONTAKTY, SOUSEDSTVÍ, BYDLENÍ

7. Jak se vám žije s Vašimi sousedy? Kdo jsou Vaši sousedé (členové Vaší národnosti)? Jak se Vám žije s Čechy-sousedy?
8. Jak vnímáte přátelství? Koho považujete za přítele?
9. Zhodnoťte, zda máte dostatek přátel – ve své komunitě a mezi Čechy...
10. Jakým lidem nejvíce důvěřujete? Kolik lidí by Vám bylo ochotno pomoci? Kolik lidí by Vám bylo ochotno půjčit peníze?
11. Jak jste spokojeni se svým bydlením? Co byste přáli změnit? (S čím jste spokojeni a s čím nikoliv?)
12. Zhodnoťte, jak se k Vám Češi chovají?
13. Jak se k vám chovají na úradech?
14. Pokud jste se setkal/a s diskriminací, popište, co se stalo:

C: PRÁCE A VOLNÝ ČAS

1. Popište svůj pracovní den (kdy vstáváte, stravování, délka práce, kolik dní v týdnu pracujete, kolik dní máte dovolené)...
2. Jak jste s prací spokojeni? Zhodnoťte náročnost Vaší práce...
3. Jaké máte plány do budoucna – týkající se práce?
4. Co vás vedlo k tomu, že jste odešli do ČR (opustili zemi původu)?
5. Jak jste spokojeni se vzděláváním svých dětí v ČR?

6. Co děláte ve svém volném čase?
7. Váš den klidu je sobota – snažíte se ho dodržovat?

D: JAZYK A ZAČLENĚNÍ

1. Jak jste spokojeni se svou znalostí českého jazyka?
2. Kde a jak se učíte český jazyk?
3. Co se Vám při učení se českému jazyku nejvíce osvědčilo?
4. Co byste doporučili svým přátelům, kteří by v ČR chtěli žít? (ve vztahu k ČJ, ale i v rámci začleňování do české společnosti)

E: DODRŽOVÁNÍ NÁBOŽENSTVÍ, TRADIC, ZVYKŮ, ZACHOVÁNÍ JAZYKA

1. Jaký z Vašich svátků slavíte v ČR? (Vijaga Dashimi, Lakšmi Púdžá, Tihar Festival, Teej Holi). Jaké svátky slavíte v ČR (Vánoce, Velikonoce, apod.)?
2. Jaké nepálské tradice dodržujete v ČR (snažíte se dodržovat)?
3. Jaké vyznáváte náboženství? Co děláte jinak než Češi?
4. Co všechno děláte jinak v porovnání s tím, co byste dělali v Nepálu? (Oblékání, stravování, režim dne)

F: SLUŽBY

1. Jaké služby využíváte v ČR? Popište... Jaké služby vám chybí? Co byste potřebovali, aby se Vám v ČR dobře žilo?
2. Jak jste spokojeni s OAMP/Cizineckou policií v ČB? (jaké máte zkušenosti s...)
3. Jak jste spokojeni s lékařskou péčí v ČR (chodíte na preventivní prohlídky – zubař, gynekolog, obvodní lékař)

12 SEZNAM ZKRATEK

ČB - České Budějovice

ČR - Česká republika

ČSÚ - Český statistický úřad

EU - Evropská unie

MVČR - Ministerstvo vnitra České republiky

OAMP – Odbor azylové a migrační politiky

VO - Výzkumná otázka